

KELEIVIS

PRENUMERATA METAMS:

Amerikoje, Kanadoje, Plo-
tų Amerikoje, Europoje...\$4.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 40

"Keleivis" Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., SPALIO (OCTOBER) 6, 1954

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atskiro Numerio
Kaina 10 Centų

49 METAI

Vakarinė Vokietija Bus Nepriklausoma ir Ginkluota

Sutarta Vokietiją Paskelbti Nepriklausoma Valstybe; Jai Bus Leista Sukelti 500,000 Vyrų Armiją; Anglijos Pasisukimas Paveikė Prancūzijos Sutikimą; Derybos Dar Eis dėl Vokiečių Ginklavimo Kontrolės; Saaro Klausimas Dar Kabo Ore

Devynios valstybės Londone sekmadienį, spalio 3 d., baigė konferenciją dėl Vokietijos nepriklausomybės atstatymo ir jos apginklavimo. Amerika, Anglija, Kanada, Prancūzija, Italija, Belgija, Olandija, Liuksemburgas ir Vakarinė Vokietija sutarė Vokietijai tuoj pat grąžinti nepriklausomybę ir ją įtraukti į "Bruselio pakatą" ir Atlanto Gynimosi Sąjungą. Vokietija bus ginkluojama ir jai bus leista su-
telkti 12 divizijų kariuomenę (apie 500,000 vyrų).

Susitarimą palengvino Anglija tuo, kad sutiko laikyti Europoje 4 divizijas savo kariuomenės per keliasdešimt metų, arba kol "Bruselio pakto" valstybių dauguma norės. Jei tokį pasižadėjimą Anglija būtų davusi seniau, Europos armijos sutartis būtų buvusi patvirtinta prancūzų parlamente.

Vokietija derybų eigoje sutiko atsisakyti nuo gaminių atominių, biologinių ir cheminių ginklų, o, be to, vokiečių ginklavinimas bus kontroliuojamas Bruselio pakto valstybių (Anglija, Prancūzija, Italija, Belgija, Olandija, Vokietija ir Liuksemburgas).

Spalio 21 d. susirinkus posėdžiui Atlanto Sąjungos ministrų taryba, kuri aptars Vokietijos įsijungimą į tą sąjungą ir Vokietijos ginklavinimo dydį.

Visų pasirašusiųjų šalių parlamentai turės Londono sutartį patvirtinti, kas pareikalaus laiko. Be to, Prancūzija, prieš sutartį ratifikuojant, reikalauja, kad Saaro klausimas būtų galutinai išspręstas.

Prancūzų parlamentas renkasi posėdžiui šį ketvirtadienį. Mendės-France išduos raportą apie Londono konferenciją.

Valstybės sekretorius John Foster Dulles reiškė didelių pasitenkinimą dėl Londone padaryto susitarimo.

**DR. J. R. OPPENHEIMER
LIEKA INSTITUTE**

Princeton Universiteto pažangiųjų mokslų instituto priešakyje ir toliau pasilieka mokslininkas Dr. J. Robert Oppenheimer, dėl kurio ištikimybės Atominei Energijos Komisija pareiškė abejones. Instituto "trusts" vienbalsiai nutarė palikti mokslininką jo pareigose. Tarpe instituto trustų yra ir Atominės Energijos Komisijos pirmininkas adm. L. L. Strauss.

N. J. Skandalai Dar Aiškinami

New Jersey valstijos išdiniškas Archibald S. Alexander ir pernai išrinktas naujas gubernatorius, demokratas Robert B. Meyner, paskelbė naujas šunys buvusios seniau administracijos. Pasirodo, kad buvęs seniau valstijos išdiniškas R. C. Hendrickson (dabartinis senatorius iš N. J.) ir miręs Albright padarė valstijai nuo 600,000 iki vieno milijono dolerių nuostolių tuo, kad dėdavo valstijos pinigų ir privačius bankus ir nereikalaudavo už tuos pinigus nuosimčių. Vienu laikotarpiu 61 milijonas dolerių valstijos pinigų buvo padėta į keliasdešimt privačių bankų ir vis be nuosimčių. Tuo būdu bankininkai pasipelnė, o valstija turėjo nuostolių.

Kas Čia Dabar Turės Atsipašyti?

Viceprezidentas R. M. Nixon, kalbėdamas Huron, S. D., miestelyje rugsėjo 18 d. sakė, kad administracija "meta lauk komunistus, bendrakeleivius ir nesaugius tarnautojus iš vyriausybės aparato ne šimtais, bet tūkstančiais."

Demokratų partijos pirmininkas S. Mitchell dėl šio posakio pavadino viceprezidentą "melagiu." Respublikonų partija pareikalavo, kad S. Mitchell atsakytų tai žodį ir atsipašytų. Bet S. Mitchell sako, kad viceprezidentas turi paskelbti vardus "komunistų," kurie buvo pašalinti iš valdžios aparato, arba jis patirs atšauktį savo pasakymą ir atsipašyti publikos dėl jos suvedžiojimo.

Nežinia, kas atsipašys. Ginčas eina dėl klausimo, kiek komunistų ar neistiki-
mų žmonių yra pašalinta iš valdžios aparato.

**KOMUNISTAI PERIMA
HANOI DIDMIESTĮ**

Spalio 10 d. Indokinijos didmiestis Hanoi bus perleistas komunistams, kaip buvo sutarta Ženevoje paraišytose karo paliaubose. Prancūzai baigia ištraukti iš miesto savo kariuomenę ir visus prancūzus gyventojų anamitų iš miesto uostą pasitraukė į Haiphong uostą arba į pietinę Indokiniją.

PAKĖLĖ MAISTĄ DĖL LAISVĖS

Keturi lenkų jūrininkai (iš septynių), kurie jūroje netoli Anglijos pagrobė "Pusczyk" laivą, uždarė septynių bolševikų jūrininkus į išeinamąją vietą ir atplaukė į Angliją prašyti prieglaudos teisės. Lenkai jūrininkai, kurie nori laisvės, pasiliks Anglijoje, o bolševikai su laivu grįžta į Lenkiją.

Višinskis Paskelbė Naujas Sensacijas

Sovietų Rusijos Višinskis Jungtinių Tautų seime kalbėjo dvi valandas ir pasiūlė keletą naujų dalykų nusiginklavimo ir atominių ginklų kontrolės klausimais. Višinskis sako, kad Rusija sutinka dėtis į bendrus tyrinėjimus atominės energijos taikos tikslams nereikalaujama pirma uždrausti atominių ginklų, kaip Rusija reikalavo pirma. Be to, Rusija sutinka priimti kai kuriuos Vakarų valstybių reikalavimus dėl atominės energijos griežtos kontrolės ir dėl nusiginklavimo.

Amerika ir kitos šalys dabar aiškina Višinskio kalbą, ieško, kur joje yra šuva pakastas ir jeigu Rusijos siūlymai yra rimti ir širdingi, gal prasidės derybos dėl nusiginklavimo ir dėl atominių ginklų kontrolės.

**SEN. MCCARTHY
NEDUOS ATSKAITŲ**

Sen. Joseph McCarthy iš Wisconsin, kalbėdamas per radio spalio 3 d. sakė, kad jis niekam neduos atskaitų iš pinigų, kuriuos jo šalininkai sudėjo jam "kovai prieš bolševizmą." Senatorius sako, kad jis "nusišabakrūtinęs" bekovodamas su bolševizmu, o kur jis gautus pinigus padėjo ir iš kur jis pinigus gavo, tas niekam neprivalo rūpėti.

Senato viena pakomisija 1951 ir 1952 metais aiškino jo pinigines operacijas ir negavo iš senatoriaus jokių pasiaiškinimų.

**Komunistai Be Reikalo
"Pedloja" Naują Liniją**

Federalinės policijos (F. B. I.) viršininkas J. Edgar Hoover sako, kad Amerikos komunistų partija be reikalo dabar "pedloja" savo naują liniją ir dedasi esą Amerikos idealų reikėjai.

Uždraudė Jungtis Plieno Kompanijoms

Justicijos departamento patarkymu dviejų didžiųjų plieno kompanijų suliektas naujų dalykų nusiginklavimo ir atominių ginklų kontrolės klausimais. Didžiulė Bethlehem kompanija ir Youngstown plieno kompanija bus įtrauktos į bendrus tyrinėjimus atominės energijos taikos tikslams nereikalaujama pirma uždrausti atominių ginklų, kaip Rusija reikalavo pirma. Be to, masis veda prie monopolio ir uždraudė sujungimą daryti.

Ir susijungusios tos dvi didelės kompanijos nebūtų pavijusios didžiausio plieno milžino, United States Steel korporacijos, kuri turi kapitalo \$3,247,000,000.

**SNIPAI PRANCŪZŲ
KARIKOSĖ VIRŠŪNĖS**

Prancūzijos Krašto Gynimo Komiteto du aukšti tarnautojai, R. Turpin ir R. Labrusse, suimti ir išaiškinti, kaip bolševikų snipai. Jie perduodavo komunistų partijai ir, žinoma, Rusijai visus aukščiausios krašto gynimo įstaigos tarimus ir surinktas informacijas.

Dėl snipų privisimo Krašto Gynimo Komitete ministrų pirmininkas P. Mendės-France pašalino iš vietos ir to komiteto sekretorių J. Mons, nors prieš jį nebuvo įtarimo, kad jis snipas, bet dėl jo apsileidimo.

**AMERIKA DUOS
PAGALBĄ PRANCŪZAMS**

Amerika sutiko duoti pagalbą Prancūzijos karo jėgoms išlaikyti Indokinijoje. Prancūzų kariuomenė kol kas pasilieka pietinę Indokiniją ir jos išlaikymui Amerika skirs apie \$350,000,000. Prancūzų kariuomenė palengva bus ištraukiama iš Indokinijos ir 1956 metais visi bus ištraukti.

A-Submarinas Jau Vandenyne

Rugsėjo 30 d. Groton, Conn., įvyko nepaprastos iškilmės. Tą dieną buvo perduotas karo laivynui pirmas atomine jėga varomas povandeninis laivas "Nautilus."

Submarinas "Nautilus" dabar bus bandomas vandenyje ir darys pirmąsias keliones po vandeniu. Jis yra varomas energija gautama iš teniso kamuolio dydžio urano metalo, maždaug 2 svarų, kurio energijos jėga prilygsta 460,000 galios gazolinio, arba 3,000 tonų anglies.

Naujas submarinas yra pirmas atominė energija varomas daiktas pasaulyje. Jo dydis yra 300 pėdų ilgio, jis sveria 3,000 tonų ir galės daryti 25,000 mylių kelionę panėręs vandenyje. Submarino igula susideda iš 85 karininkų ir karių.

Submariną šventinant admirolas Jerauld Wright sakė, kad jo tikslas bus naikinti rusiškus submarinus. Rusija turi dvigubai daugiau submarinų negu Amerika, todėl karo atsitikime Amerikos submarinai turės daug darbo...

Vokiški Naciai Ieško "Teisybės"

Vakarinę Vokietiją pridygo daug organizacijų, kurios jungia "atnacinimo aukas," arba tuos nacius, kurie vienu ar kitu būdu nukentėjo nuo pokarinio atnacinimo. Vokiečių "atnacinimo teismai" daug nacių nubaudė už įvairius kriminalus, vagystes ir panašias nedorybes, arba už papildytus žiaurumus prieš nacius priešininkus. Dabar nukentėję naciai organizuojasi ir reikalauja "teisybės."

Jie siekia, kad visi atnacinimo teismų sprendimai būtų panaikinti ir kad būtų naciai galėtų atgauti konfiskuotą turtą, tarnybas, pensijas ir tt. Tokių nacių organizacijų Vokietijoje jau pridygo tūkstančiai. Organizacijos turi savo laikraštį "Die Anklage" (Kaltinimas), kuris aiškina, kad visi kaltinimai prieš nacius buvo Amerikos propagandos išgalvoti.

**KINŲ KOMUNISTAI
GRASINA FORMOZAI**

Kinijos bolševikiška vyriausybė buvo sukvietusi "liaudies seimą," kuris patvirtino vyriausybės visus patarkymus, patvirtino naują vyriausybę ir išskirstė. Naujas krašto gynimo ministris gen. Peng Teh-hsi pareiškė, kad komunistinė Kinija nenurims, kol Taiwan (Formozos) sala bus išvaduota iš "amerikoniškų imperialistų ir Čankaišo išdavikiškos klišės."

Rinkimų Pranašai Mano, Demokratai Gal Laimėti

Pranašai Yra Labai Atsargūs, Bet Republikonai Gauna Ispėjimų Nesnausti; Republikonų Kandidatai Prašo Prezidento Gyviau Ištraukti į Rinkimų Kampaniją; Unijos Skelbia "Gerų" ir "Negerų" Kandidatų Sąrašus

Kritikuoja Valdžios Ukio Politiką

Adlai Stevenson, kalbėdamas Detroite, kritikavo valdžios ekonominę politiką ir sakė, kad reikia išrinkti demokratinį kongresą, kad tą politiką būtų pakeista. Pagal kalbėtoją: Šiais metais tautos pajamos yra mažesnės nuo 20 iki 25 milijonų dolerių, negu turėtų būti. Krašto ūkis turėjo pakilti 3%, bet užuot to jis nusmuko 3%.

Kiekvienas dvidešimtas darbininkas dabar yra bedarbis. Valdžios statistika neparodo tikro statistinio bedarbių, jų yra daugiau negu skelbiama. Statistika neparodo trumpas valandas dirbančių ir jau išėjusių savo bedarbių pašalpas.

Pragyvenimas yra pasiekęs rekordinio aukščio, o žmonių pajamos yra sumažėjusios. Farmerių pajamos mažėja, jų produktų kainos krinta, bet vartotojai moka aukščiausias kainas už maistą.

Pra monės korporacijų pelnai irgi mažėja, nors dėl kai kurių panaikintų mokesčių korporacijos pelnosi ne mažiau, kaip seniau. Bet nors korporacijų pelnai eina mažyn, prekių kainos nekrinta.

Senatorius Jenner Tyrinė Tyrinėtojus

Senatorius Wm. Jenner, artimas sen. McCarthy bendradarbis, skelbia, kad jis šauks liudyti į jo vedamą senato komisiją senatorių Watkins, kuris tyrinėjo sen. McCarthy.

Išsina taip, kad senatorius Jenner tyrinė tyrinėtojus, kurie tyrinėjo tyrinėtoją McCarthy. Sen. Jenner nori klausyti sen. Watkins, kodėl jis vienas pats apklausinėjo tūlą ludininką, nors jo komisijos raporte siūloma vieno asmens tyrinėjimus uždrausti.

Sen. Watkins vienas apklausinėjo senato samdomą įstatymų žinovą dėl vienos 1951 ir 1952 metais veikusių senato pakomisijos sudarymo ir veikimo teisėtumą. Vėliau visa komisija tą patį ekspertą apklausinėjo.

Spalio 3 d. 135,000 įvairių lenkų organizacijų narių žygiavo New Yorko gatvėmis minėdami Pulaskio dieną.

Rinkimų pranašai Amerikoje, po 1948 metų nagų nusivilimo, yra labai atsargūs su pranašavimais dėl šio rudens rinkimų rezultatų. Bet, kiek jie skelbia, visi spėja, kad pagal dabartinį krašto ūpą, demokratai gali rinkimus laimėti ir paveržti iš republikonų vadovavimą senate ir atstovų rūmuose. Tokią pranašystę daro ir "The New York Times" korespondentų surankioti įspūdžiai iš įvairių krašto vietų.

Daugelis republikonų kandidatų ragina prezidentą Eisenhowerį aktingiau įsitraukti į rinkimų kampaniją ir važinėti po kraštą su prakalbomis remiant savo partijos kandidatus. Kol kas prezidentas dar nėra pasisakęs dėl jo aktingesnio dalyvavimo rinkimų kampanijoje.

Bendrai, balsuotojai dar nėra išsijudinę ir šaltai žiūri į rinkimus, bet per penkias savaites iki balsavimo dienos kandidatai dar gali suspėti balsuotojus išjudinti.

I rinkimus įsitraukia ir darbininkų unijos. CIO unijos paskelbė "gerų" ir "negerų" kandidatų sąrašus. Unijos vertina kandidatus pagal jų balsavimo rekordą senate ir atstovų rūmuose ("svarbiais visuomeninės reikšmės klausimais"). Pagal CIO unijų sąrašą 80% demokratų senate ir 78% demokratų atstovų rūmuose balsavo visuomenės interesuose, o republikonų tarpe tikta 12% senate ir 19% atstovų rūmuose balsavo visuomenės interesuose.

Unijos palyginimui paeimė tokius klausimus, kaip mokesčiai, draudimas nedarbo, atominė energija, fermerių produktų kainų palaikymas, Taft-Hartley įstatymo pakeitimas, namų statybos rėmimas, girių apsauga ir kiti klausimai. CIO unijos išsuntinėjo 5 milijonus savo narių kandidatų įvertinimą ir ragina unijistus patiems dalyvauti rinkimuose ir raginti savo pažįstamus ir kaimynus balsuoti už "gerus" kandidatus.

**ISPANŲ DIKTATORIUS
KALBA APIE ĮPĖDINĮ**

Ispanijos diktatorius generalas Franco, atšventęs 18 metų savo diktatoriavimą sukaktį, kalba, kad jis užleis savo sostą kada nors princui Juan Carlos, Buorbonų giminės pretendentui į Ispanijos sostą.

Darbiečių Suvažiavimas

Anglijos Darbo Partijos šiemetinis suvažiavimas sukėlė daug dėmesio ne tik Anglijoje, bet ir užsieniuose. Užsieniai ypač įdomavosi darbiečių užsienio politika, kuri prieš suvažiavimą buvo sukėlusi daug diskusijų pačioje Darbo Partijoje. Be to, anglų darbiečių delegacijos lankymasis Kinijoje ir Maskvoje buvo iškėlęs klausimą, kiek ta kelionė paveikė Anglijos Darbo Partijos užsienio politiką.

Visokie rinkimų pranašai mano, kad ateinančiuose rinkimuose Anglijoje darbiečiai turi geros vilties grįžti prie valdžios vairo. Konservatoriai, tiesa, grąžino kraštą „normalumą“, panaikino racionavimą ir darbai gerai eina, bet žmonių ūpas linksta į darbiečių pusę dėl brangenybės ir kitų priežasčių.

Jei Darbo Partija grįžta prie valdžios, kokią politiką ji vestų? Užsieniams ypač rūpi, kokią užsienio politiką ji vestų. Scarsborough suvažiavimas davė atsakymą į šią klausimą.

Daugiausiai ginčijamas užsienio politikos klausimas anglų darbiečių eilėse buvo Vokietijos ginklavimas. Šiame klausime Aneurin Bevan šalininkai rado nemažai tautos pacifistuose ir tuose socialistuose, kurie gyvai prisimena du karus ir vokiečių militarizmo siautėjimą pasaulyje.

Darbo Partijos vadovybė buvo pasisakiusi už Vokietijos ginklavimą, bet prieš suvažiavimą buvo abejojama, ar tas vadovybės nusistatymas ras narių daugumos pritarimą. Suvažiavimo balsavimas parodė, kad partijos dauguma remia vadovybės siūlomą politiką, nors ir nežymia balsų dauguma. Už Vokietijos ginklavimą suvažiavime pasisakė 3,270,000 balsų, prieš vokiečių ginklavimą balsavo 3,022,000. Palyginus nežymi balsų dauguma patvirtino partijos vadovybės politiką, todėl nėra pagrindo laukti, kad grįžę prie valdžios vairo darbiečiai atsimestų nuo galimo susitarimo dabar vedamose derybose Londone dėl Vokietijos įtraukimo į Vakarų ginkluotą frontą prieš gresiantį rusišką imperializmą.

Kiti užsienio politikos klausimai dar ryškiau užacentavo darbiečių pasisakymą už Vakarų valstybių vienybę prieš gresiantį pavojų iš bolševikiškos Rusijos. Pavyzdžiui, už pasiūlymą pasmerkti pietryčių Azijos gynimo sutartį suvažiavime balsavo 2,570,000, o už tą sutartį pasisakė 3,669,000. Už pasiūlymą įtraukti komunistinę Kiniją ir Indiją į pietryčių Azijos gynimo sutartį balsavo tik 1,572,000, o prieš tą siūlymą pasisakė 4,612,000 balsų.

Klausimas dėl bendradarbiavimo su Amerika irgi buvo iškeltas. Buvo balsuojamas siūlymas reikalauti, kad Amerika ištrauktų savo kariškas bazes iš Anglijos. Už tą siūlymą balsavo 1,822,000, prieš siūlymą pasisakė 4,358,000.

Iš paduotų balsavime skaičių aišku yra, kad Anglijos Darbo Partija ir grįžusi prie valdžios vestų tą pačią politiką, kurią ji vedė būdama valdžioje, kada, jai aktinėjant dalyvauiant, buvo sutartas bendras gynimasis per Atlanto Sąjungą ir buvo pradėtas didelis Anglijos, kaip ir kitų Vakarų valstybių ginklavimas.

Kaip dabar yra skirtumai tarp Anglijos ir Amerikos dėl politikos santykiuose su Kinija, taip jie paliktų ir prieš darbiečių valdžios, jei tokia susidarytų po būsimų rinkimų Anglijoje. Anglija yra pripažinusi Kinijos bolševikišką režimą. Tą pripažinimą ir Anglijos konservatorių vyriausybė neatšaukė. Amerika į tą klausimą žiūri kitaip ir tuo reikalu politikos skirtumai yra gana dideli. Bet tie skirtumai nebūtų didesni, kaip jie yra dabar, nežiūrint kokia valdžia būtų Anglijoje.

Anglijos Darbo Partija teisingai įvertina pasauliui gresiantį pavojų iš bolševikiško imperializmo. Tą ji įrodė būdama valdžioje ir to paties nusistatymo ji laikosi būdama ir opozicijoje. Ir būdama valdžioje ir dabar opozicijoje Anglijos Darbo Partija skaitė ir skaito būtiną pasiruošimą, kad rusiškas siaubas neužkluptų „Vakarų“ neapsiginklavusius ir bejėgius. Kadangi ir visų kitų Vakarų valstybių politika toliau pasirošimo neina, tai galima sakyti, kad grįžus darbiečiams prie valdžios vairo Vakarų valstybių vienybė būtų išlaikyta ir jokios spragos rusiška meška nesulaukų veržtis į naujus plotus.

A p ž v a l g a

MASKVOS AGENTŲ RUGIAPĖTĖ

Bolševikų „Laisvė“ skelbia naują rugiapiūtę po bolševikų suvedžiotų žmonių kišenes Maskvos propagandai stiprinti. „Laisvė“ išsigudrina rekti dėl „makartizmo“, dėl bausių persekiojimų, kurie neva tai ištinka maskvinius agentus, ir kartu ji, su švelnia šypsena, skelbia bolševikišką rugiapiūtę. Ji rašo:

„Tai jau čia ir naujoji laisvė rugiapiūtė. Su spalio 1 diena prasideda Laisvės rudėnis vėjus. Reikia tautos, reikia

vajininkų. Reikia, kad kiekvienas Laisvės skaitytojas pridėtų savo petį prie bendrų pastangų. „Ko gi mes vyriausiai siame vajuje sieksime?“

„Pirmoje vietoje stovi ieškojimas naujų skaitytojų. Visur užeisime lietuvių, kurie, pakalbėję ir paraginus, norėtų Laisvę užsiprenumeruoti. Tik reikia prie jų prieiti ir draugiškai pasikalbėti.“

„Lygiai svarbu atnaujinimas prenumeratų. . . .“

„Be to, žinoma, reikia išnaudoti visas progas ir šiaip suteikti kuo didesnę finansinę paramą.“

Vadinasi, rėk apie persekiojimus ir „draugiškai“ vi-

DULLES TARIASI SU MENDES-FRANCE

Londone Amerikos valstybės sekretorius John Foster Dulles turėjo ilgą pasitarimą su Prancūzijos ministerių pirmininku ir užsienio reikalų ministru Mendès-France dėl Vokietijos ginklavimo ir kitų klausimų. Devynių valstybių konferencija dabar tą klausimą svarsto Londone.

liok dolerius Maskvos propagandai stiprinti.

Kad ir „draugiškai“ kalbinami, lietuviai gali atsiminti, kokiems dievams tarnauja bolševikiška „Laisvė.“ Ji yra Maskvos propagandos laikraštis. Ji tarnauja Lietuvos okupantams. Ji gina rusų okupantų žvėriškumus Lietuvoje. Ji patiesina lietuvių masinius trėmimus į Sibirą ir Lietuvos rusinimą. Sitokiam Maskvos žmogžudžių propagan-

dos laikraščiai Bimba ir kompanija dabar „draugiškai“ mobilizuoja pinigų, kad „Laisvė“ dar daugiau galėtų paskleisti, dar daugiau lietuvių suvedžioti ir geriau pasitarnauti lietuvių tautos budeliams ir Amerikos priešams—rusams bolševikams.

O kodėl lietuviai negalėtų „Laisvės“ rugiapiūtiniams pasiūlyti, kad jiems Maskva mokėtų, nes jie Maskvai tarnauja.

Prancūziška Kanada

Kanadoje eina įdomus ginčas tarp Quebec provincijos ir federalinės vyriausybės Ottawoje. Ginčas eina dėl mokesčių, bet esmėje jis paliečia pačius Kanados valstybės pagrindus.

Kanadoje yra 10 provincijų. Visos jos, išskyrus vieną, turi tą pačią vyriausiąją anglų kalbą ir visos, išskyrus vieną provinciją, gerai sugyvena federacijoje.

Laikė antrojo pasaulinio karo federalinė Kanados vyriausybė įvedė mokesčių nuo pajamų, kad būtų iš karo išlaidas finansuoti. Po karo iš surenkamų pajamų mokesčių federalinė vyriausybė pradėjo skirstyti pašalpas įvairioms provincijoms. Tuo būdu federalinė vyriausybė manė išlyginti nelygybę tarp įvairių provincijų jų pajamose—is turtingesnių imama ir neturtingesniems duodama pašalpa.

Bet Quebec'o prancūziškoji provincija prieš tokį federalinės vyriausybės nusistatymą protestavo ir reikalavo sau teisės įvesti savo pajamų mokesčių, o nuo federalinės vyriausybės pašalpų ji atsiskaitė. Quebec'o provincija jau ir įvedė savo pajamų mokesčių ir tos provincijos piliečiai moka dvigubus pajamų mokesčius—federalinei vyriausybei ir vietinei provincijos vyriausybei. Quebec vyriausybė reikalauja, kad tos provincijos piliečiams būtų leidžiama vietinius pajamų mokesčius nurašyti nuo federalinei valdžiai mokamų mokesčių. Ottawa su tuo nesutinka, nes, girdi, vienai provincijai negalima daryti išimčių.

Ginčas dėl pajamų mokesčių tęsiasi jau ilgokas laikas ir paskutiniu metu visas klausimas užsiastrino. Kanados federalinės vyriausybės vadovas šiuo metu yra iš Quebec kilęs prancūzų kanadietis St. Laurent.

Kanados prancūzai mano, kad jiems savo kalbą ir kultūrą pasiseks išlaikyti tik tuo atsitikimu, jei jų provincija turės kiek galimą daugiau autonomijos bendroje Kanados Federacijoje ir todėl jie į jokus kompromisus dėl mokesčių ir dėl kitų savo provincijos teisių siaurinimo nenori eiti.

Mokesčių klausimas dabar visgi bandoma išspręsti derybomis ir du kanadietiai prancūzai, St. Laurent ir Duplessis, susitiko Montrealyje, „pusiaukelėje“ tarp Quebec miesto ir Ottawos, tartis, kaip susitvarkyti, kad Quebec provincijos gyventojai neturėtų dvigubų mokesčių mokėti.

Kaip bešispręstų tas įkylus mokesčių klausimas dviejų tautybių varžytynės Kanadoje eis ir toliau. Dabartinio laiku Kanadoje gyvena virš 14 milijų žmonių. Jame skaičiuje prancūzų esą 31%, anglų kilmės ar save skaitančių anglais 48%, vokiečių kilmės—4%, ukrainiečių—2% ir kitokių tautybių—14%. Visi ateiviai Kanados angliskame katilė tirpsta, tik prancūziškoji gyventojų dalis išlaiko savo kalbą ir kultūrą ir bendroje masėje visiškai nemano paskęsti.

Kanados prancūzai jaučia didelį pavojų savo tautybei ne tik dėl Kanados anglų, bet ir dėl gretimai esančių Jungtinių Amerikos Valstybių, kurios daro didelę kultūrinę ir ūkišką įtaką į visą Kanados gyvenimą. Todėl prancūzams tenka laikytis ne tik prieš kitų Kanados provincijų įtaką, bet ir prieš „pietų milžiną.“

Reikia pasakyti, kad jie Quebec provincijoje laikosi gerai. Kiek kitoks vaizdas yra kitose provincijose, kur irgi gyvena nemažai prancūzų kanadiečių. Jie palengva pradeda tirpti, kaip tai vyksta Maine valstijoje, kur prancūzų kanadiečių yra didelis skaičius, bet savito tautinio atsparumo jie čia jau pradeda netekti.

—ab.

Kabineto Nariai Negali Susikalbėti

Darbo sekretorius J. P. Mitchell prezidento Eisenhowerio kabinete ir prekybos sekretorius S. Weeks tame pačiame kabinete viešai išnešė savo skirtumus ir nesutarimus į spaudą.

Darbo sekretorius sakė spaudos atstovams, kad jis esąs priešingas prekybos departamento siūlymui, kad įstatymas apie monopolius būtų taikomas prieš uinijas ir kartu jis sakė, kad jis pasipriešino leidimui į rinką vario atsargų iš valdžios sandėlių, kad tas žygis nebūtų suplastas kaip streiklaužiavimas dabar vykstančiame vario darbininkų streike.

Spaudoje dabar daug spėliojimų, kas gi galų gale nušato administracijos darbo politiką. Ar tą daro prekybos departamentas, ar darbo departamentas? Pirmas prezidento darbo sekretorius, Martin Durkin, unijistas, pasitraukė iš kabineto, todėl, kad prekybos sekretorius Weeks neleidė jam pasiūlyti kongrese padaryti pakeitimus Taft-Hartley įstatyme, kaip darbo sekretorius buvo sutaręs su prezidentu. Panašūs nesutikimai tarp darbo departamento ir prekybos departamento yra ir dabar.

SOVIETAI PRIEŠ ČANKAIŠEKO PIRATUS

Sovietų Rusijos atstovas Jungtinėse Tautosose iškėlė reikalavimą, kad JT seimas apsvaistytų kinų nacionalistų piratiskus (plėšikiškus) žygius jūrose. Kinų nacionalistai, kariaudami prieš kitų bolševikus, trukdo laivams plaukti į kinų bolševikų uostus. Višinskis tą ir vadina „piratų žygiais.“

Sao Paulo (Brazilijoje) miestas prieš 13 metų turėjo 500,000, o šiandien turi 2,600,000 gyventojų.

Kas Savaitė

Kur Yra Field Šeima?

Amerikietis Noel H. Field, jo žmona Herta, brolis Hermann ir Noel Field dukteris Erica Wallach 1949 metais vienas po kito „dingo“ bolševikijoje. Noel Field buvo areštuotas Prahoje 1949 metais gegužės 12 d. Jo brolis buvo areštuotas Varšuvoje 1949 metų rugpjūčio 22 d., Noel Field žmona buvo areštuota Prahoje 1949 metais rugpjūčio 26 d. ir Noel Field idukrinta Mrs. Wallach buvo areštuota rytiniam Berlyne keli mėnesiai vėliau.

Noel Field buvo bolševikuojantis Amerikos diplomatas ir labdarinių organizacijų darbuotojas. Daug kas itarė jį, kad jis buvęs Sovietų šnipas, o bolševikai itarė jį esant Amerikos agentu ir įkišo į kalėjimą.

Dabar apie brolių Field ir jų šeimos narių likimą papasakojo lenkų politinės policijos vienas viršininkas, Jozef Swiatlo, pabėgęs nuo bolševikų 1953 metais gruodžio 5 d. Jis sakosi tardęs Field ir mano, kad Noel Field buvo bolševikas, arba labai jiems artimas žmogus. Jokių įrodymų, kad Field broliai būtų buvę Amerikos agentai, bolševikai neturėjo. Bet, kaip vengrų Rajk, čekų Slansky ir panašų žmonės, Field ir jų šeimos nariai buvo įtarti, įmesti į kalėjimą ir gal jau ju nevbėra ir gyvų, kaip Rajk, Slansky ir daug, daug kitų.

Apie brolius Field galima pasakyti, kad jie ėjo su vėliniais obuoliais ir susilaukė nelaimės.

McCarthy Smerkiamas

Senato specialinė komisija senatoriaus McCarthy reikalui tirti pareitą savaitę paskelbė savo ilgą raportą ir siūlo visam senatui patvirtinti McCarthy už du dalykus: už liudininko generolo Zwickerio užgauliojimą ir už paniekinimą senatos vienos pakomisijos, kuri senatorių McCarthy iš penkių kartų kvietė pasiaiškinti, bet jis nesiteikė pakvietai pasinaudoti ir „išvagi-“ tos komisijos narius.

Už kitus „griekus“ senato komisija reiskia senatoriui McCarthy gana griežtus papeikimus, bet nesilūdo senatui išnešti pasmerkimo.

Dabar žodį turės visas senatas, kuris susirinks į „šlubų ančių“ posėdį lapkričio 8 d. tam reikalui aptarti.

Kaip senatas tars, dar nėra žinoma, nors daug kas mano, kad senatas paseks savo komisijos siūlymą ir išneš sen. McCarthy papeikimą.

Senato pasmerkimas nieko nepakeis sen. McCarthy padėtyje, tik parodys jį plačiai visuomenei kiek kitokioje šviesoje, negu kardinolas Spellman ir daug kitų žmonių yra linkę į tą magogą žiūrėti. Senato pasmerkimas šiek tiek suvaržytų ir sen. McCarthy „garsiusius tyrinėjimus“, kurie iki šiolai dar nė vieno bolševiko neatidavė į teisingumo rankas, bet triukšmą ir riksmą pridarė devynias galybes.

Triesto Klausimas

Viena rakštis „Vakaru“ šone jau, rodos, ištraukta. Tai yra Triesto klausimas, kuris rargino Vakarų valstybių vadams galvas per 9 metus.

Italija ir Jugoslavija sutiko susitarti dėl tos ginčijamos srities pasidalijimo maždaug pagal okupacinių zonų sieną ir tuo baigti visą tą klausimą.

Laukiama, kad Sovietų Rusija protestuos prieš Triesto klausimo išsprendimą, nes toks susitarimas „laužo“ taikos sutartį su Italija. Bet popierinis Maskvos protestas ne ką tepa-keis. Jei besiginčijancios šalys sutinka ginčą baigti, tai Maskva jo nebeuždegs iš naujo.

Triesto klausimas buvo didžiųjų valstybių pagimdytas sukuriant naują idiotišką Dancigą Adrijos pajūryje, vadinamą „laisva Triesto teritorija.“ Ta sritis nebuvo nė vienos dienos laisva, nes ji visą laiką buvo anglių, amerikiečių ir jugoslavų okupuota.

Senatorius McCarran

Rugsėjo 28 d. Nevadoje mirė senatorius Pat McCarran, sulaukęs 78 metų am-žiaus. Sen. McCarran var-das yra plačiai žinomas ryšy su jo įtakoję išleistu vi-
daus saugumo įstatymu, ku-
rį prezidentas Trumanas sa-
vo laiku vetavo, bet kongre-
sas visvien priėmė, ir ryšy
su naujuoju imigracijos ir
naturalizacijos įstatymu, ku-
rį prezidentas Trumanas ir-
gi vetavo, bet kongresas
įstatymą visvien priėmė.

Senatorius McCarran bu-
vo dešinysis demokratas,
kurio tikroji vieta idėjiniai
ir pagal jo atstovaujamus
interesus būtų tarpe deši-
niųjų republikonų. Bet dėl
amerikoniškų partijų savo-
tiško susigrupavimo senato-
rius McCarran skaitė save
demokratu ir visada balsa-
vo, kaip konservatyvus re-
publikonas.

Dabar rinkimuose daug
girdime apie republikonų
nevieningumą ir nesugebė-
mą susikalbėti pagrindiniais
klausimais. Sen. McCarran
primena, kad kiek panaši
padėtis yra ir demokratų
partijoje, kur kairė ir dešinė
tik kai kuriais klausimais
(užsienio politika, muitai ir
kt.) tesusikalba.

Istorinis Įvykis

Pereitą savaitę Groton,
Conn., buvo perduotas karo
laivynui pirmas atominė jė-
ga varomas povandeninis
karo laivas. Tai yra pirmas
laivas, ir ne tik laivas, va-
romas atominė energija.

Groton iškilmės buvo ty-
lios. Submarinas „Nautil-
us“ stojo krašto tarnybon-
be triukšmo, bet niekas pa-
saulyje nepaprasto to įvykio
nepastebėjęs jo didelės
reikšmės.

Naujas jėgos šaltinis jau
pritaikintas laivų varymui,
o tai reiškia, kad visai nau-
ja energija jau gali tarnau-
ti taikos tikslams. Čia tai
yra istorinė to įvykio
reikšmė.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRAŠO

Kas Girdet Chicagoje

Firmos Choro Koncertas

Vienas seniausių ir žymiausių Chicago choro — "Pirmyn," kuriam vadovauja K. Steponavičius, spalio 10 d., 3:30 val. Sokolų salėje stato "Laimos" operetę. Spalio 2 d. jis tą operetę statė Toronte.

Čiurlioničiai Dainuos Naujieniciams

Lapkričio 14 d. Čiurlionies Sambūris atvyks į Chicago ir duos koncertą naujieniciams.

Milionas Bažnyčiai

Marquette Parke lietuvių parapija stato bažnyčią, kuri kaštuosianti milioną dolerių. Projektą paruošė architektas Mulokas.

Pagerbė K. Augustą

Illinois valstijos Savings & Loan League konvencijoje, kurioje dalyvavo apie 600 atstovų, buvo pagerbtas Kostas Augustas, "Naujių" redaktoriaus pavaduotojas, jau 25 metus stropiai einas Savings and Loan Association (1800 So. Halsted St.) išdininio pareigas.

Rašytojų Draugijos Suvažiavimas

Rugsėjo 27 d. įvyko Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavimas, kuriame dalyvavo Chicagoje gyvenantieji rašytojai. Be jų iš New Yorko buvo atvykęs Aistis, iš Detroito — Gražulis, iš Baltimorės — Mikuckis.

Po suvažiavimo buvo surengtas literatūros vakaras, kuriame Aistis laikė paskaitą. Be to tas pats Aistis, Mikuckis, Baronas, Gražulis, S. Tamulaitis, Jurgelionis, Tulauskaitė, Valentinas skaitė savo kūrinius.

Rengs Dainų Šventę

Chicago chorų dirigentų, valdybų ir pavienių dainų puoselėtojų susirinkimas nutarė surengti dainų šventę. Tuo reikalu rūpintis pavesė komitetui, kurio pirmininke išrinkta Alice Stephens. Kiti komiteto nariai yra: V. Radžius, J. Kreivenas, A. Dzironas ir J. Kudirka.

PITTSBURGH, PA.

SLA 7 Apskr. Suvažiavimas

Suvažiavimas įvyko rugsėjo 26 d. Jį pradėjo pirm. kaip gali!

JAU GALIMA UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorius 1955 Metams

Kaip kasmet, taip ir šiemet "Keleivis" leidžia didelį 100 puslapių kalendorių 1955 metams. Kalendorius jau ruošiamas spaudai.

"Keleivio" kalendoriuje skaitytojai ras daug įvairiausių skaitymų, informacijų, eilių ir plačią kalendorinę dalį.

Kalendorių jau galima dabar užsisakyti. Kaip tik jis bus atspausdintas, tuoj visiems užsisakiusiems bus pasiųstas.

Nežiūrint kad viskas pabrango, "Keleivio" kalendoriaus kaina lieka ta pati. Jis kainuoja 50 centų. Pinigus ir užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

CHICAGOS KALINIAI PAKĖLE MAISTA

Chicago miesto kalėjime yra uždaryta 800 kalinių. Dalis jų kalinių pakėlė maistą kalėjime ir juos teko raminti asarinėmis dujomis. Kaliniai bemaistaudami sudaužė kalėjimo įrengimus ir siautė tris valandas, iki buvo nuraminti.

LOWELL, MASS.

Veikia Seštadienio Mokykla

Seštadieninė mokykla po atostogų vėl pradėjo veikti. Ja daug rūpinasi kun. J. Svirskis. Klebonas J. Skilandis ją išlaiko savo lėšomis. Iš organizacijų viena pirmųjų buvo Vytauto Klubas, kuris parėmė tą mokyklą. Reik tikėtis, kad jis ir toliau ją rėms. Turėtų ir kitos organizacijos paskirti didesnę ar mažesnę auką. Juk mokykloje dirbamais labai svarbus darbas. Ar ne malonu girdėti, kaip lietuviškai šiuolaikiai, kurių tėvai jau čia yra gimę.

Klubo Svarbus Susirinkimas

Spalio 10 d., 1 val. popietį įvyks Vytauto Klubos susirinkimas. Jame visi nariai turėtų būti, nes rinksime valdybą 1955 metams. Jei mes išrinksime tokią valdybą, kuri nesirūpintų palaikyti lietuvišką spaudą, tokią svarbų darbą, kaip lietuviškas vadas, bet nebus lietuviškos dvasios, kuri klube vyraavo tiek dešimčių metų.

Todėl visi dalyvaukime susirinkime.

Vyt. Ramanauskas.

EASTON, PA.

Nušvilpė "Sumanymą"

Mūsų klube veikia vienas "veikėjas." Jo vardas Stanley Sharkey. Seniau tas žmogus veikė platindamas bolševikišką "Laisvę." Ar jis ir dabar tą maskolišką laikraštį dar platina, aš nežinau. Bent "Laisvė" dabar nebededa jo pavardės į pirmą puslapį, kaip nušvilpnusio vajininko. Bet Stanley Sharkey visvien veikia ir dabar. Jis yra klubo pareigūnas ir visada nori pasirodyti su kokiais nors naujais išmislais.

Pereitame klubo susirinkime, rugpiūčio 29 d., tas mūsų "veikėjas" pasiūlė klubo nariams, kad, girdi, jau laikas mesti lietuvių kal-

bą iš mūsų klubo. Jis nesilė įvesti rusų kalbą, bet sakė, kad lietuvių kalba jau atgyvenusi savo laiką, kad jaunieji nori angliškai kalbėti, o todėl ir klubui siūlė pereiti į anglų kalbą.

Nariai tokį sumanymą trumpai ir drūtai nušvilpė ir nepriėmė. Taip mūsų "veikėjas" ir paliko nieko nenuveikęs. Lauksime kol jis sugalvos ką nors kitą.

Veikia Stanley Sharkey, neatsilikia nė mūsų klebonas. Mūsų parapijos bažnyčioje seniau buvo stacijsi lietuviški užrašai. Lietuviškoji bažnyčia lietuviški užrašai, taip, rodos, ir reiki. Bet klebonas Joseph C. Gaudinskas sugalvojo, kad taip netinka. Dabar lietuviški parašai stacijsi panaikinti ir padaryti angliški užrašai.

Lietuviai parapijonai klebono patvarkymo negalėjo nušvilpti, nes klebonas, turbut, jų visai nesiklausė ir pats savo išmanymu lietuviškus užrašus panaikino.

Senas Eastonietis.

Tremtiniam Rubai Labai Reikalingi

Rudenį atėjus tūkstantams Europoje vargstančių tremtinių rūbų ir avalynės reikalas vėl tampa labai opus. Balfas ir šiemet stengsis surinkti ko daugiau įvairios aprangos ir ją pasiųsti jos reikalingiems.

Amerikos valdžia, suprasdama, kaip labai užjūryje likusiems lietuviams yra reikalinga apranga, ir vertindama Balfą bei kitų šalpos organizacijų darbą, ir toliau sutiko padengti visas aprangos siuntų jūros transporto išlaidas.

Balto Centro Valdyba nuoširdžiai kviečia visus Balfos skyrius, lietuviškas parapijas, organizacijas ir parapijų visuomenę organizuoti rūbų ir avalynės valdymą ir pavienius asmenis siųsti aprangą Balfos centrui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Siunčiant vartotus rūbus

ir avalynę, reikia pažymėti "Used Clothing for Charitable Purposes Only." Tada ir pats persiuntimas pigiau kainuoja ir siuntos pristatomos tiesiog į Balfos sandėlį.

Taip pat Balfos Centro Valdyba maloniai prašo skyrius, parapijas ir organizacijas padengti rūbų persiuntimo į Balfos sandėlį išlaidas, nes tam reikalui neturima lėšų.

Taigi, nelaukime žiemos šalčių, o kuo greičiau organizuokime rūbų ir avalynės rinkliavas, kad apranga laiku pasiektų nelaiminguosius mūsų tautiečius.

Atžymėkime Balfos Dešimtmetį

Balfas šiemet užbaigia pirmąjį savo veiklos dešimtmetį. Tai yra laikotarpis, kuris pasižymėjo mūsų tautiečių darbštumu, mielaširdingumu, vieningumu. Šias gražias Amerikoje gyvenančių lietuvių ypatybes išaukė tragiškas senosios mūsų tėvynės likimas. Šalpos ir mūsų nuskriaustųjų tautiečių įkurdinimo darbai yra tokie dideli ir reikšmingi, kad minint Balfą 10 metų gyvavimo sukaktį, Balfos Centro Valdyba rado reikalo išleisti knygėlę, užrekomenduojant ateičiai milžiniškas pastangas, idėtas į šį darbą, mūsų žmonių pasisventimą ir visokeriopą pasiaukojimą. Tai bus graži, istorinė knyga, kuri bandys vaizdžiai atspasakoti Balfos vargus ir laimėjimus.

Šis vertingas sumanymas yra surištas su išlaidomis. Todėl komitetas, Balfos Centro Valdybos paskirtas rūpintis knygos išleidimu, kviečia visus, kurie pritaria šiam sumanymui, tuoj atsiųsti užrašai, taip, rodos, ir reiki. Bet klebonas Joseph C. Gaudinskas sugalvojo, kad taip netinka. Dabar lietuviški parašai stacijsi panaikinti ir padaryti angliški užrašai.

Lietuviai parapijonai klebono patvarkymo negalėjo nušvilpti, nes klebonas, turbut, jų visai nesiklausė ir pats savo išmanymu lietuviškus užrašus panaikino.

Balto Jubilėjinio Leidinio Komitetas:

Juozas Beley,

Albinas S. Trečiokas,

Bronė Spūdienė,

Petras Minkūnas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

John J. Romanui, South Boston. — Tamstos rašinį apie prelato Strakauskos nuopelnus nespausdinsime, nes jame nieko nauja. "Keleivio" skaitytojai tuos "nuopelnus" gerai žino. Iki šiol apie prel. Strakauskos nuopelnus lietuvių bei nieko nėra rašęs pranciškonų leidžiamas "Darbininkas," kurio vyriausiasis redaktorius gyvena ten pat, kur ir prel. Strakauskas. Tamstos straipsnis jam geriau tiktų.

Kas Naujo Brooklyne

LDD 7 Kuopos Pokylis Nebetoli

Rugsėjo 5 d. pirmą kartą po vasaros pertraukos susirinkę LDD 7 kuopos nariai tarėsi ir netrukus būsiančio pokylio-banketo reikalą. Tas pokylis, kaip žinoma, rengiamas spalio 23 d., 7:30 val. vakaro, Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu, 280 Union Ave., Brooklyn.

Jo biletas tik \$3, o kuopos pokyliai visuomet būna įdomūs ir širdžiai malonūs. Jis toks bus ir šį kartą. Biletai galima gauti iš kiekvieno kuopos nario. Labai pageidautina, kad visi draugai ir bičiuliai biletus išanksto įsigytų. Tuo jie labai palengvintų rengėjų našą.

Be pokylio reikalų susirinkime kalbėta ir apie tai, kaip susirinkimus padaryti įdomesnius. Tuo tikslu nutarta kiekvieną kartą daryti paskutiniųjų įvykių apžvalgą. Pirmąją tokią apžvalgą padarys J. Buivydas.

Mūsų nariai, dalyvavę LSS suvažiavime, pasidalinę savo išpučiais. Jų nuomone suvažiavimas buvo įdomus, darbingas, svarbesnius nutarimus visi nariai galėjo paskaityti "Keleivy" ir "Naujienose".

Kuopietis.

Vasaros Karščiai Artimo Meilės Nesumažina

Nors vasaros mėnesiai dėl karščių gyvenimas Amerikoje apmiršta, tačiau artimo meilės darbas nesustoja. Balfas liepos-rugpiūčio mėnesiais išsiuntė į Europą tremtinių šalpai: Pinigais — \$8,393.80, sviesto — 20,968 svarų, cukraus — 31,875 svarų, rūbų ir avalynės — 6,936 svarus. Tremtiniais mūsų pagaldaujam, bus prašytas kaip leidinio rėmėjas; kuris atsiųs \$25 ar daugiau, bus prašytas kaip leidėjas. Leidinio leidėjais ir rėmėjais gali būti draugijos ir pavieniai asmenys.

Šią knygą norima išleisti dar prieš Balfą seimą. Todėl reikalas yra skubus ir pritarimas kiekvieno lietuvi, kuris supranta tokios knygos svarbą, yra labai laukiamas. Visas aukas siųskite Balfos adresu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

PITTSBURGH, PA.

Spaudos Atgavimo Minėjimas

Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho skyrius valdybą nutarė šių metų lapkričio 14 d. surengti lietuvių spaudos atgavimo 50 metų sukakties minėjimą. Minėjimas įvyks Lietuvių

Piliečių Salėje, 1721 Jane St., South Side. Pranešėju yra pakviestas p. Audėnas iš New Yorko.

Visi Pittsburgho ir apylinkės lietuviai yra kviečiami šiame minėjime dalyvauti.

Povilas Dargis Percina i Naują Radijo Stotį

Per paskutinius 25 metus Povilas Dargis veda lietuvišką radijo programą, kurios klausosi vakarinės Pensilvanijos lietuviai. Nuo spalio 10 dienos lietuvių radijo programa bus vedama iš naujos, didžiulės radijo stoties WPIT, 730 on your dial, kiekvieną sekmdienį nuo 12:30 iki 1 v. popiet. Radijo stotis yra Pitt Buildinge, Smithfield St., Pittsburghe.

Pavykęs Parengimas

Rugpiūčio 22 d. Pittsburgho Lietuvių Vaisbos Butas turėjo metinę gegužinę, į kurią suvažiavo daugiau nei 3,000 žmonių. Buvo gražuolės rinkimai, paskaita kalbų ir gražiai pasidalinę. Pittsburghiečiai reikia Vaisbos Butą, nes mūsų biznierių, priklausantį jam, visada remia mūsų tautinius, kultūrinius bei politinius reikalus.

Pittsburghietis.

HAMTRAMCK, MICH.

Atsipasau, Pamičiau

Jau padėkota tiems, kurie padėjo rengti mūsų gegužinę, bet pamiršti tie, kurie davė gražių dovanų. Štai jie: J. Gailis, F. Normantienė, A. Mitkienė, U. Davenė, R. Vitkauskienė, P. Morrienė, G. Kulbaitis, F. Pupelis, P. Baranauskas, A. Skiparas, J. Kolf, Kamorai, Gorodeckai, Jakimavičiai. Jiems visiems didelis klubo aciu.

Sekamas Klubo Parengimas

Klubo metinis parengimas įvyks sausio 29 d.

Klubo Susirinkimas

Spalio 17 d., 10 val. ryto įvyks klubo narių susirinkimas klubo patalpose, 11917 Conant.

Koresp. A. J. Zig.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLISKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai įskaitant darbo, važiuojant geležkeliu, prie darbo, arba nuėjus pas suvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų taramas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai

Užsiskaitant adresuoti:

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas gyvas, tėve! Maik, kur jos vyro gulėta. Ar musmiriai jau neberūgsta? —Taip ir susimūšęs kaktomis. Sakau, uskiuzmi, mis. —Nu, kam tu man tuos ter, dis iz misteik. . . Ale musimirius prikaishioji? Juk kur tau! Pasaukė policiją žinai, kad aš jų privalgiau ir buvau nuvežtas už groty per misteiką. —Bet kodėl tie "misteikai" taip dažnai tėvui pasitaiko? —Jes, Maik, pasitaiko. Ale dėl tų grybų nors sarmatos nebuvo. —Ar gali būt dar didesnė sarmata, kaip nuo šungrybių apsigirti? —Jes, Maik, gali būt. Ot, sykį man atsitiko toks misteikas, kad aš ir šandien sarmatinuos apie jį kalbėt. Dievaži, Maik, sarmata sakyt. —Tėve, tik meluot sarmata. Teisybę pasakyt nėra jokios sarmatos. —Na, tai kiba jau pasakysiu, ar ką jau. . . Buvau į lakupą uždarytas. —Reiškia, buvai pasodintas į belangę? —Jes, Maik. —Už ką? —Kad ir vėl sarmata sakyt. —Aš jau suprantu, tėve. Buvai per daug išsigėres, ar ne taip? —Ir taip, ir ne taip. —Na, tai kaipgi tas atsitiko? —Buvo taip, Maik. Mūsų Sčeslyvos Smerties Susaidė buvo surengus balių savo prezidentui, norėdama paminėti 50 metų nuo jo atvažiavimo Amerikon. Nu, žinai, per tokį jubilėjų reikšmę ir išsigėrti. Nu, ir išsigėrti. Ne per daug, ale taip sau, su razumu pasilinksmim. Taigi negaliu sakyt, kad į lakupą buvau uždarytas dėl to gėrimo. Ne, čia buvo toks foniškas misteikas. Matai, pareidamas namo, patropijau ne į savo aužą. Tai buvo per tą uraganą, kada Edisono lektrikas buvo užgesęs ir nakties laiku ant strytų buvo tamsu, nors į akį durk. Aužoj irgi buvo tamsu. Trepus suradau tikrai apigraibom. Užlipau ant virsaus, nusiengiau patamsy, apčiupinėjau lovą ir atsiguliau. Ogi kad suriks gvoitu kažin kokia boba. . . Pasirodo, mačiau, kad ta lova buvo netuščia. Norėjau bėgt, ale pake, kaip tu padarysi tokį tamsy patropijau į kitą rū-

sotus ir ožka čielą?

—Visų pirma, tėve, reiki išnaikinti visus vilkus, tada visos ožkos bus čielos. Kitais žodžiais sakant, reiki pasaulį taip sutvarkyti, kad vienas kito negalėtų išnaudoti ir skriausti; tada nebūs reikalo darbininkams klymo.

KĄ MATĖ IR KO NEPASAKĖ

Marijonų leidžia mo moterų), esama ir paprastų "Draugo" dienraščio vienas kunigų ir vyskupų, ir popie- redaktorių, kun. J. Prunskis, žiaus nuncijus (atstovas) benesenai buvo nuskrūdes į Centrinės Amerikos (Gvatemalos, Honduro, Salvadora, Costa Ricos) valstybes. Savo kelionės įspūdžius ir patyrimus jis plačiai aprašo "Drauge" ir "Darbininke".

Ką kun. Prunskis ten matė? Atrodo, kad jam didelio įspūdžio padarė įvairiais išvirsniais būdais išreiškiamas žmonių religingumas, nes tam jis savo rašiniuose skiria daug vietos.

Pakelėse jis matė daugybę kryžių, žmonės praeidami ir pravažiuodami pro juos žegnojosi. Gvatemalos sostinės prekyvietėje ties krūvomis svogūnų, ridikėlių, morkų ir kitokių daržovių jis matė pastatytą didžiulę Fatimos (stebuklinę laikoma vieta Portugalijoje) Dievo Motinos altorių, o pačiame prekyvietės vidury kitą laiminančią Kristaus altorių, prie kurio buvo daug gražių gėlių, de- gė lemputės ir sustojusios moterys atsiklaupusios mel- lėsi.

Bažnyčioje Prunskis matė moterų su škaplieriais per visą rankos plastako didumą. Jį jaudino vakare jo pensionate šeimininkės su tarnaitėmis balsiai kalbami rožančiai.

Jis matė skurdžiose lūnelėse visokių šventųjų paveikslų, mažesnių ir didesnių miestų, net sostinių, šventųjų vardais pavadin- tas krautuves; Gvatemalos prezidentūros spaudos skyriuje vieną laikraštiniųkę pardu- vinėjančią kažkokių misio- nierų loterijos biletus.

Skaitydamas jo aprašy- mus sutinki visokių brolių vienuolių vardus (vyrų ir

streikuoti, o graboriams ne- reikės laukti, kad žmonės mirytų.

—Olrat, Maik, pagy- vensim ir pažiūrėsim: jei- gu tu padarysi tokį parėtką, kad ant svieto nebūtų vilkų, tai aš tau užfundysiu ais- krymo.

vaidina galingu Oldsmobi- liu besivažinėjantis popie- žiaus atstovas, arba nema- žesnis už mūsų jėzuitą An- driušką Costa Ricos reko- lektininkas kun. Carlos Ro- driguez Quiros ir visi kiti Kristaus žodžio skelbėjai.

Jei nieko apie tai nėra, nori matyti, kad nėra kas tei- giamo apie tai pasakyti. Jei taip, tai ir tvirtinimas, kad ten žmonės tik tikėjimas nuo komunistų prilaiko, tėra tik savęs apgaudinėjimas.

Ir tikintis žmogus, ramina- damasis jam žadamu lai- mingu gyvenimu danguje, nori taip pat žmoniškai gy- venti šioj žemėj, nes jis ma- to, kad čia yra gerai gyve- nančių ir turinčių vilties ne- blogiau gyventi ir aname pa- sauly. Jis gali kęsti vargą, laukti, bet ir jo kantrybė turi ribas. Šiandien žmonių no- ras ir čia žemėj geriau susi- tvarkyti yra ypač didelis, ir vien dangiškais malonumais juos sunkiai bėra patenkin- ti. Taigi ir dėmesio į tuos žemiškus reikalus nekreipi- mas yra dar didesnis nusi- kaltimas. Neužtvenksi smė- liu upės, ji anksčiau ar vė- liau vis viena prasivers ir dar didesne naikinančia jė- ga; pritrūks kantrybės ir "dangiškos manos laukian- tieji."

Juk, sakysime, Italijoje netrūksta paprastų ir auk- ūtų kunigų, pakanka bažny- čių ir jas lankančių, o, žiū- rėkite, komunistų partija yra didžiausia visame lais- vajame pasauly. Ir giliai tikintieji katalikai ramia są- žine atiduoda savo balsą komunistams. Jie taip da- ro, nes nustojo vilties ka- nors gera susilaukti iš tu- partijų, kurias remia baž- nyčios atstovai, bet kurie vargingųjų reikalais nesirū- pina. Jie metasi į glėbį ko- munistams, kurie taip pat nesivaržo tuščiais pažadais, bet jau šioj žemėj.

Taigi, ir kun. Prunskio lankytuose kraštuose, jei nebus didesnio dėmesio kreipiama į šių dienų gyve- nimą pagerinimą, nieko ne- padės komunizmui sulaukti nei prekyvietėse stovintieji altorėliai, nei platus škap- lerių, nei kitos panašios sa- priemonės.

—R. M.

NAUJAS BARRYMORE JAU VAIDINA

Žinomų aktorių Barrymore šeimoje atsirado naujas akto- rius, keturių mėnesių John Barrymore, Jr. Jis ir jo tėvai nutraukti televizijos dramoje, kurioje tėvas John vaidina Mozės vaidmenį.

Margumynai

Jo Noras Išsipildė

Norvegijos sostinės Oslo uoste stovi vienas senas, me- dinis laivas "Fram." Tuo laivu garsusis norvegų ke- liautojas Amundsenas (mi- rė 1928 metais) plaukiojo į šiaurės ašigalių ir atšiaurio kraštus.

Tose moksliskose kelionė- se į amžinuosius ledynus tą laivą valdė kapitonas Os- karas Vistingas.

Vėliau (1928 metais) Amundsenas ir dingio šiau- rėje, šį kartą ten išlėkęs lė- ro, nes nustojo vilties ka- nors gera susilaukti iš tu- partijų, kurias remia baž- nyčios atstovai, bet kurie vargingųjų reikalais nesirū- pina. Jie metasi į glėbį ko- munistams, kurie taip pat nesivaržo tuščiais pažadais, bet jau šioj žemėj.

Taigi, ir kun. Prunskio lankytuose kraštuose, jei nebus didesnio dėmesio kreipiama į šių dienų gyve- nimą pagerinimą, nieko ne- padės komunizmui sulaukti nei prekyvietėse stovintieji altorėliai, nei platus škap- lerių, nei kitos panašios sa- priemonės.

Senukas dažnai aplanky- davo savo laivą "Fram" ir kartais ištisas naktis praleis- davo ant jo denio. Kartą jis atėjęs ant to laivo vėl pasiliko nakčiai. Kitą ry- tą žmonės jį rado jau negy- vą. Kapitonas sėdėjo prie stalo ir rankoje laikė kny- gą apie Amundseno ir jo keliones į šiaurės ašigalių. Ankščiau jis sakydavo:— Norėčiau mirti čia, tame laive, kuriame prabėgo gra- žiausias mano gyvenimo dienos.

Siuvamosios Mašinos Istorija

Pirmąją siuvamąją maši- ną išradė anglas Thomas Saintas 1790 metais. Jo ma- šina buvo pritaikyta tik muzejus, kuriame sudėti o- dai siūti. Vėliau prancū- zai siuvejas Theimonieras išrado tobulęsi mašiną, su- kuria galėjo ir audeklą siū- ti. Theimonieras buvo įstei- senatvės buvo atleistas į gė- 80 tokių mašinų. Bet kiti siuvejai tuo buvo labai ne- patenkinti, ginkluoti užpuo- lionėse į šiaurės kraštus ir- nuo 16 metų amžiaus jis vi- nuo savo gyvenimą praleido jūrose.

1833 metais amerikietis V. Huntas taipgi buvo pa- gaminęs siuvamąją mašiną, panašią į Theimoniero, bet nei jis pats, nei kiti jo darbo vaisiais nepasinaudo- jo.

Visai gerą ir tobulą ma- šiną, pagal T. Saino maši- nos pavyzdį, padarė ameri- kietis E. Howe 1846 metais, bet ir jis Amerikoje savo darbo vaisiais negalėjo pa- sinaudoti. Jis mašiną par- davė vienam anglui už 250 svarų sterlingų.

Vėliau 1851 metais ame- rikietis I. Singer užpatenta- vo dar tobulęsi siuvamo- sios mašinos pavyzdį. Jo vardo siuvamosios mašinos ir šandien yra žinomos vi- same pasauly.

Reik čia priminti, kad daugumas išradėjų savo iš- radimais medžiaginiais ne- pasinaudoja, bet apskrūs fabrikantai iš to susikrovė ir susikrauna milijonus.

—P. B.

Iki šiol mokslas nežino gyvūno didesnio už bron- tozaurą. Jo vidutinis ilgis buvo 70 pėdų ir svoris dau- giau nei 30 tonų. Jis yra išnykęs. Tas milžinas bu- vo vegetaras, nevalgė mė- sos.

TAUPYMO BANKŲ INDELIAI PERNAI METAIS BEVEIK VIENAS BILIONAS DOLERIŲ

Tiksliau kalbant reik sakyt, kad Massachusetts žmonės pernai padėjo į taupymo bankus didžiulę sumą \$983.401.005. Daugiau žmonių taupo savo pinigus 188 Savitarpiniuose Taupymo Bankuose, kaip kuriose kitose Taupymo įstaigose. Taupymo Bankai yra tam, kad padėjus jums taupyti. Jūsų pinigai yra saugūs. Jie lengvai prieinami. Jie pelno reguliarius dividendus. (Pernai indėlininkai gavo virš 100 milijonų dolerių dividendų.) Jūs negalite rasti geresnę vietą taupymui, kaip jūsų draugiškas ir patikimas Taupymo Bankas.

* Metai baigėsi liepos 31, 1954

Visi indėliai yra pilnai apdrausti pagal Massachusetts įstatymą.

THE MUTUAL
SAVINGS BANKS
OF MASSACHUSETTS

Vienas yra arti jūsų namų—žiūrėk, kad pavadinime būtų "Savings Bank" arba "Institution for Savings."

Iš Pavergtos Lietuvos

Kiek Uždirbama Kolūky

I metus kolūkietis vidutiniškai išdirba 140-160 darbdienų. Tik pasižymėję "spartuoliai" išdirba 200 darbdienų ir daugiau. Štai imkime tokį, jau sovietų garsinamą ir jų propagandoje dažnai minimą, "Julijos Žemaitės" vardo kolūkį prie Staciūnų. Keturių asmenų "spartuolių" šeima, kur tėvas ir sūnus dirba laukininkystės brigadoje, žmona prie verslių girdymo, o dukterė prie kiaulių šėrimo, visi drauge per metus uždirba 900 darbdienų, t. y., vidutiniškai po 225 darbdienius kiekvienas. Dažnai tačiau atsitinka, kad paprastas kolūkietis neuždirba per metus nė 100 darbdienų.

O dabar pažiūrėkime, ką gi tas mūsų "normuotas" vardo kolūkietis už savo visą triūšą gauna. Sovietų akimis,

kolūkis yra kooperatyvinis darbdienų, kiek eilinis įmonė, taigi ir kolūkio pajamos teoretiskai turėtų visos atitekti darbininkams kolūkiečiams. Bet kaip tai atrodo praktikoje? Pirmoje eilėje didelė dalis kolūkio pajamų natūra (grūdais, mėsa ir pan.) ir pinigais eina valstybei kaip duoklė, toliau, pagal metų pradžioje sudarytą su mašinų-traktorių stotimi sutartį, išmokama stotiai priklausanti už darbą dalis. Tam tikra kolūkio pajamų dalis eina taip vadinamą visuomeninį fondą. Paliekama grūdų atsarga sėklai. Ir tik tada, kas lieka, paskirstoma kolūkiečiams.

Kolūkiečiams liekanti kolūkio pajamų dalis skirstoma pagal darbdienius, išeinant iš bendro kolūkyje išdirbo darbdienų skaičiaus, t. y., apskaitoma, kiek už vieną darbdienį išpuola grūdų, pašaro, pinigais ir pan. Taigi, kolūkietis metų gale turi pajamų pareinamą nuo to, kiek jis turi uždirbęs darbdienų. Štai, pav., Sovietų Lietuvos spaudoje garsinamuose kolūkiuose buvo už darbdienį išmokama:

"Karolio Požėlos" vardo kolūkyje, Dotnuvos rajone — po 1.72 kilogramų grūdų, po 2 kg pašaro, po 1.18 kg cukraus ir po 1.5 rublio pinigais. "Stalino" vardo kolūkyje, Jonavos rajone — po 4 kg grūdų ir po 2 rubliu. "Julijos Žemaitės" kolūkyje, prie Staciūnų — po 4 kg grūdų, 400 gramų cukraus, mėnesį dar nusipirkti: 10 ir po 3.5 rublius. Pastarasis ančių arba dvi poras pusba-

kolūkis skaitomas bene pavyzdingiausiu ir jame kolūkiečiams išmokami atlyginimai yra ypatingai dideli.

Kad lengviau būtų tuos išmokamus už darbdienį atlyginimus sugretinti, paverskime juos į istisai rubliais, pritaikydami geriausią atvejį, kad kolūkiečiui pavyko visus grūdus, pašarą ir kt. parduoti laisvosios rinkos kainomis, o ne valdinėmis kainomis, kurios yra žymiai mažesnės. Laisvoje rinkoje už rugių centnerį kolūkietis gaus 140-160 rublių, už pašaro centnerį — 70-80 rublių, už cukraus kilogramą — 10 rublių. Pagal tai išeitų, kad už vieną darbdienį kolūkietis gavo: "Karolio Požėlos" vardo kolūkyje — 11 rublių, "Stalino" vardo kolūkyje — 14 rublių, "Julijos Žemaitės" vardo kolūkyje — 19.5 rublių.

Prileidžiant, kad kolūkiečiai per metus išdirbo 150 darbdienų, kiek eilinis kolūkietis vidutiniškai ir išdirba, jis už savo visų metų darbą kolūkyje, pavertus pinigais ir jo pajamas natūra, gauna nuo 1,650 rublių ("Karolio Požėlos" vardo kolūkyje) iki 2,925 rublių ("Julijos Žemaitės" vardo kolūkyje). Tai reiškia, kad į mėnesį Sovietų Lietuvoje kolūkietis uždirba nuo 127 iki 244 rublių.

Taigi, sakykim, kad vidutiniškai kolūkietis Sovietų Lietuvoje uždirba į mėnesį 200 rublių. (Dar kartą atkreiptinas dėmesys, kad į tą sumą įeina ne tik jo piniginės, bet ir pajamos natūra, įvertintos aukščiausiomis kainomis.) Ką gi jis gali už tuos 200 rublių į mėnesį nusipirkti? Ogi jis gali nusipirkti po 4 kg duonos, po 0.5 kg mėsos į dieną, arba, jei jis galėtų gyventi visiškai nevalgydamas, tai už pusterčio mėnesio pajamas jis galėtų nusipirkti vieną porą pusbačių, arba už visų metų pajamas jis galėtų nusipirkti gerą vyrišką kostiumą.

Nepriklausomoje Lietuvoje pastaraisiais metais samdinys ūkyje gaudavo be pilno užlaikymo, kuris buvo daug kartų geresnis kaip dabar kolūkietis gali turėti, skirdamas visą savo uždarbį vien tik maistui dar vidutiniškai 360 litų į metus arba 30 litų į mėnesį algos, už "Julijos Žemaitės" kolūkyje, kurį jis galėjo, socialiai pasiekti prie Staciūnų — po 4 kg grūdų, 400 gramų cukraus, mėnesį dar nusipirkti: 10 ir po 3.5 rublius. Pastarasis ančių arba dvi poras pusba-

McCARTHY RAPORTAS DALIJAMAS SPAUDAI

Senato tyrinėjimo komisija pereitą savaitę paruošė savo raportą apie sen. McCarthy "pasmerkimą". To raportą spauda laukė nekantriai ir kai jis buvo dalijamas, tai visi skubėjo greičiau jį gauti ir paskelbti. Raportas vienbalsiai siūlo pasmerkti McCarthy už jo netinkamą elgesį.

čių, arba į metus keturis kostiumus. O "Tiesa" drįs ta rašyti: "Dėka Tarybų valdžios kolūkinės santvarkos darbo valstietis amžiams išsivadavo iš vargo ir priespaudos."

Raštai Žmonių Nepasotinai

Trys vyrukai — Jodka, Jakštonis ir Puzonas, pasižinę po Vilniaus apylinkes, rašo "Tiesoj": "Važiukite Vilnijos keliais... ir jus nustebins didelis daržovių derlius. Vėliai žaliuoja kopūstų laukai, po lapais slepiasi agurkai, saulėje rauduoja pomidorai. Poeto plunksna reikalinga visoms šioms gerbėms aprašyti."

O kai šie vyrukai sugrįžo į Vilnių ir valgyklose norėjo gauti šaltų barščų ar šviežių kopūstų sriubos, tai jiems visur atsakė, kad nėra ir nebus.

Minėti vyrukai panūdė sužinoti, kodėl Vilniuje nėra daržovių, jei jų tiek daug valdžios kolūkinės santvarkos darbuotojai, kurie kreipėsi į įvairias įstaigas, kurios turi ką nors bendra su daržovių aprūpinimu. Jie visur išgirdo atsakymą: Net balandžio mėnesį pasirašytas įsakymas, paskirstyta, įpareigota ir tt., ir tt. Viena įstaiga kaltino kitą. Galų gale tie vyrukai įsitikino: "Raštų daug ir jų vis daugėja, o daržovių kaip nebūvo taip ir nėra Vilniaus valgyklose. Visa didžioji krūva popierių negali pakeisti nei vienos dešimties agurkų, nei vieno kilogramo kopūstų."

Tiek tiems vyrukams leista pasisakyti, bet jie negalėjo paliesti paties pagrindinio klausimo: kodėl iš tikrųjų nėra daržovių komunistų valdomame Vilniuje, o jų buvo pakankamai, kada komunistų ten nebuvo.

Visi Subruskime!

"Keleivio" Nr. 38 peršaukiau įdomų kreipimąsi "Keleivio" sukakties reikiamiesiems vyrai ir moterys. Ten sakoma, kad 1955 Remė tie, kurie supranta, metų vasario 9 d. "Keleivui" sueina 50 metų. Tai vi. Talkininkavo jam tie, kurių įsitikinimu žmonija pagaliau susipras pasirinkti eivijos savitratistis, kuris be pertraukos per penkias dešimtis metų eidamas nekeitė savo įsitikinimų. O jo įsitikinimai ir jo pasirinktas kelias darbo žmogui tiesus ir suprantamas: laisvė darbui, laisvė kūrybai; visiems darbo ir kūrybos vaisiai turi būti prieinami, kaip ir visiems prieinamas apsišvietimas ir mokslas; žmonių tarpusavi santykiavimai turi būti tokia tvarka pagrįsti, kad žmogus žmogų savo naudai neišnaudotų, jo nevertę. Tokia žmonių tarpusavi santykiavimo siekiama tvarka vadinama visuomeninė, laisvės pradais pagrįsta arba kitaip — socialistinė.

Taigi, per penkiasdešimt metų "Keleivis" nenukrypo nuo tų pagrindinių siekimų, kuriuos skelbia geros valios pažangūs mokslo vyrai.

Suprantama, "Keleivis" be savo talkininkų — skaitytojų ir bendradarbių bei rėmėjų — nebūtų galėjęs tokius ilgus metus išlaikyti. O kas

"Keleivį" rėmė, jam talkininkavo? Ogi socialistinės minties vyrai ir moterys. Remė tie, kurie supranta, kad gyvenimas vietoj nestovėti. Talkininkavo jam tie, kurių įsitikinimu žmonija pagaliau susipras pasirinkti eivijos savitratistis, kuris be pertraukos per penkias dešimtis metų eidamas nekeitė savo įsitikinimų. O jo įsitikinimai ir jo pasirinktas kelias darbo žmogui tiesus ir suprantamas: laisvė darbui, laisvė kūrybai; visiems darbo ir kūrybos vaisiai turi būti prieinami, kaip ir visiems prieinamas apsišvietimas ir mokslas; žmonių tarpusavi santykiavimai turi būti tokia tvarka pagrįsti, kad žmogus žmogų savo naudai neišnaudotų, jo nevertę. Tokia žmonių tarpusavi santykiavimo siekiama tvarka vadinama visuomeninė, laisvės pradais pagrįsta arba kitaip — socialistinė.

"Keleivio" 50 metų sukaktuvės bus kartu ir visų sukaktuvės, kurie ėjo ir eina kartu su "Keleiviu". Išvada savaime prašosi, kad mes visi "Keleivio" būsimas sukaktuves turime paremti. Tiek jo skaitytojai, tiek jo buvę ir esami bendradarbiai turime įsipareigoti padėti "Keleivui" išleisti jo toms sukaktuvėms skirtą priedą. Toks priedas būtų lyg mažutė "Keleivio" 50 metų enciklopedija. Čia tektų suminėti visa, kas "Keleivio" vertingo buvo parašyta, sumanyta, nuveikta ir kartu prisiminti, kurios reikšmės ir įtakos turėjo "Keleivis" Lietuvos žmoniui. Lietuvoj jis taip pat plačiai buvo žinomas ir skaitomas. Tektų padaryti

visų "Keleivio" bendradarbių, jo rėmėjų sąrašas su trumpučiu jų gyvenimo aprašymu, tiek mirusiųjų tiek dar gyvųjų.

Subruskime ir parodykime ką mes galime! Kas savo prisiminimais, kas kitu darbu, o kas savo ištekliais padėkime "Keleivio" redakcijai tą priedą tinkamai ir turiningai išleisti. Laiko jau nedaug liko tokiam rimtam ir dideliui darbui, priėmimo neatidėliojant to darbo imtis.

Parodykime, kas mes mokame ir sugebame pagerbti ir įvertinti, kas tos pagarbos nusipelnė. Savaitraštis "Keleivis" tikrai vertas pagarbos.

Lietuvių tautos spausdin-

tas žodis savo tėvynėj yra daug kentėjęs ir dabar kenčia, daug kovojo ir dabar tebekovoja, ir daug jis yra laimėjęs. Savo tėvų žemėj

jis tik nepriklausomybės metais trumpą laiką buvo laisvas. Ten jis visuomet cenzūros buvo varžomas. Čia, JAV, "Keleivis" niekuomet tų varžtų neturėjo, bet jis visuomet kovojo už laisvą spausdintą žodį ir tą skelbė Lietuvos žmonėms. Tą patį pagerbdami "Keleivį", kartu pagerbsime ir bendrai savo tautos kentėjusį, kenčiantį ir visuomet kovojusį lietuvių spausdintą žodį!

Vienas "Keleivio" senesnių bendradarbių,

J. B-dis-J. Vilkaitis.

Kuo ir Kaip Didžiuojasi

Perskaičiau "Vilnyje" ilga rašinį, kuriame M. Overka aprašo, ką Lietuva parodė Maskvos žemės ūkio parodoj. Trumpai apie tai buvo parašyta ir "Keleivio" paskutiniajame numeryje. Džiaugiasi dideliais žemės ūkio laimėjimais, duoda skaitmenų ir mano, kad jais apdums žmonių akis.

Aš paliesiu tik du dalykus iš parodos, kaip bolševikai ir čia sąmoningai klaidina žmones.

Lietuvių paviliono direktorius Overka rašo, kad greita Mariampolės esantis "Šešupės" kolūkis per metus primelžias iš karvės 3,522 kilogramus pieno, o Troškūnų tarybinis ūkis iš 9 karvių primelžias net po 4,578 kilogramus ir iš kitų 10 karvių po 4,491 kilogramą.

Tai aukščiausi pasiekimai ir jie jais didžiuojasi net Maskvoj. O ar yra iš tikrųjų kuo didžiuotis? Tikrai nėra. Greičiau reiktų gėdytis ir va dėlko.

Overka duoda poros kolūkių duomenis ir tai dar ne visų karvių, o tik dalies (sakysim, Troškūnų ūkio tik 19 karvių). Jis nepasako, kiek dabar visoj komunistų valdomoj Lietuvoj vidutiniškai iš vienos karvės primelžiama.

Aš žinau, kad "aukštųjų laimėjimų" pasiekusioj Rusijoje" primelžiama per metus 700-800 kilogramų, bet neturiu duomenų, kiek primelžiama Lietuvoj. Overka juos, aišku, žino, bet nepasako, nes, matyti, nėra išpūdingi. Aš žinau, manau, kad tą žino ir Overka, jog nepriklausomoj Lietuvoj buvo daug bandų, kurios iš kiekvienos karvės per metus davė 5,000 kilogramų pieno. O jei paimti tokius pavyzdžius tvarkomus ūkius, kaip inž. Sirutavičiaus, Zubovo, Fledžinskio, dr. Kartų velio ir kitų, tai jų bandose buvo karvių, kurios pieno davė net po 8,000 ir daugiau kilogramų.

Netenka abejoti, kad tie kolūkiai, kurie rengėsi parodai, turėjo visas sąlygas pasitempti, ir vis dėl to teptiekta tik pusė to, kas jau nepriklausomoj Lietuvoj buvo laimėta.

Overka žino, kad nepriklausomoj Lietuvoj žemės ūkio tyrimo departamentas darė įvairių pasėlių bandymus. Tiems bandymo laukai keliams buvo parenkami gera žemė, ji buvo gerai išdirbama ir kiek tik reikia patrešiama. Pagal tų bandymų 1934-40 metų duomenis, kai kurių rugių veisles

šita pačia proga aš noriu dar štai ką pastebėti. Aš prileidžiu, kad Overkos paskelbtieji skaičiai nėra "sufiksai", tai yra, užsimerkus iš lubų nurašyti. O ten juk dažnai taip padaroma. Ten jų spaudoj dažnai skaitai, kad ta ar kita įmonė įvykdė jai pavestą uždavinį su kaupu, jos direktorius už tai gavo gerą dovaną, o po kurio laiko vėl skaitai, kad tas pats direktorius jau į kalėjimą nuėjo, nes visi jo patiekti duomenys buvę suklastoti. Jei jau "fiksina" duomenys tokiais atvejais, tai visą sąjunginei parodai duomenis kiek "pafiksyt" tikrai yra pagundos, nes šiuo atveju ir prokuroras tikrai nebūtų toks griežtas, nes reikals liečia "Tarybinės Lietuvos garbę," jos laimėjimus.

Ūkininkas.

ATSIUNTE PAMINETI

AUDRA ŽEMAIČIUOSE.

Vlado Andriukaičio parašyta Vytauto Didžiojo laikų apysaka. Išeido Gabija, 335 Union St., Brooklyn 11, N. Y., 218 pusl., kaina \$2.20.

—:—

TECHNIKOS ŽODIS, Nr. 3-4.

Tai Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos leidžiamas trimėsenis žurnalas. Prenumerata metams \$2. Administracijos adresas: 2610 W. 47th St., Chicago 32, Ill.

Skaitykime Vertingas Knugas!

- NEMUNO PAKRANTĖSE. Idomūs, lengvai skaitomi dr. A. Garmaus-F. Lavinsko atsiminimai, 136 pusl. \$1.00
- APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aiščio-Aleksandravičiaus atsiminimai iš netolimos praeities apie Binkį, Miškinį, Tumą, Savickį, Giras ir kt. 249 pusl. Gyvai parašyta. 2.50
- MIRUSIOS SIELOS, N. Gogolio, žymiojo rusų rašytojo svarbiausias veikalas, išvertė M. Miškinis, 290 puslapių, kaina \$3.25
- RYTŲ PASAKOS, Vinco Krėvės puikiai kalba parašytos indų ir kitų tolimųjų tautų legendos, 220 puslapių \$2.50
- POPIEZIAI IR LIETUVA, kunigo M. Valadkos parašyta, aiškina, kaip popiežių itaka pakenkė lietuvių tautai, 250 puslapių 2.50
- ZEMAIČIŲ KRIKSTAS. P. Abelkio parašytas 421 puslapio platus istorinis romanas iš Žemaitijos krikšto laikų. Su kietais apdarais, kaina 3.50
- NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jono K. Kario puikiai išleista knyga su 160 paveikslų, 255 puslapių, gerame popierėje. Aprašo ir paveikslais parodo Lietuvoje buvusius pinigus ir duoda jų istoriją. Kaina 5.00
- A KISS IN THE DARK. J. Jazmino anglų kalba sodrus ir nuotykingi vaizdeliai, 150 puslapių. Kaina kietais viršeliais \$3, minkštais viršeliais 2.00
- BARABAS. Paer Lagerkvist'o istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės dešimtmečių Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga 1951 metais laimėjusi Nobelio premija. \$2.25
- BALTARAGIO MALUNAS. Kazio Borutos romanas apie malunininką Baltaragį, gražulė jo dukrą Jurgą ir šaunų jauniki Girdvainį 2.50
- LIETUVOS ISTORIJA. Par. V. Daugirdaitė-Sruogienė 3.00
- LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA. Dr. P. Joniko pirmasis ir vienintelis šiuo klausimu veikalas 3.00
- VILNIUS TARP AUDRŲ. Jeronimo Cicėno knyga apie Vilnių ir Vilniaus krašto lietuvių kovas už savo prigimtąsias teises lenkų okupacijos metu \$5.00
- Užsakymus ir pinigus siųskite adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway -:- So. Boston, Mass.

KĄ TIK IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJA VALGIU KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pus-trčio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausių valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė," kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina \$1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Valgykim Daugiau Daržovių!

Šiandien kiekvienas žino, valgyti reikia pradėti nuo kad vitaminai yra labai šviežių daržovių arba vaisių svarbus dalykas žmogaus sveikatai, bet yra žmonių, kurie vis dar to nepaiso.

Vitaminų šiais laikais yra atrasta gana daug, ir kiekvienas jų yra kuo kitu reikšmingas. Pav., vitaminas C, kuris gaunamas iš rūgščių vaisių, ypač iš lemono, orančių ir greipfrutų, apsaugo žmogų nuo skorbuto ligos. Vitaminas A—apsaugo nuo ligų, kurios apkrečia žmogų per kraują ir pan. Didžiausias vitaminų šaltinis yra daržovės ir vaisiai. Kai kurie vitaminai, pav. vitaminas D, atsiranda žmogaus kūne veikiant saulės spinduliams, tačiau pagrindinis vitaminų šaltinis yra šviežūs vaisiai ir daržovės.

Vienas mano pažįstamas, kai tik ant stalo atsiranda daržovės, pasižiūri su pnieka ir sako: "Žoles valgo triušiai ir zuikiai, bet ne aš." Yra ir daugiau žmonių, kurie mano, kad žalios daržovės tinka tik zuikiams.

Tuo tarpu daktarai sako, kad kiekvienas pietūs turėtų būti pradedami su žaliomis daržovėmis arba vaisiais. Kodėl? Į tą klausimą atsakymą davė garsus vokiečių mokslininkas Rudolf Virchow, kuris beveik prieš šimtą metų surado, kad virtas maistas sukelia žmogaus žarnose lengvą uždegimą, jas suerzina. Jis pastebėjo, kad kai jo ligoniniai užvalgydavo virto maisto, tai jų kraujuje atsiradavo daugiau baltųjų rutulėlių ir vienas virškinimo aparatas būdavo lengvai suerzintas. Kai ligoniniai valgydavo nevirtą maistą, to suerzinimo nebūdavo ir baltųjų kraujo rutulėlių nepadaugėdavo.

Atrodo, kad nežinot to, kad žmonės jau tūkstančius metų valgo virtą maistą, organizmas yra geriau linkęs priimti žalią maistą negu virtą. Žinoma, tas nereikia, kad mes turime pradėti valgyti žalią mėsą arba nevirtas bulves. Maistą reikia virti, bet norint išvengti to lengvo žarnų suerzinimo, ir kituose kraštuose.

ZYMIŲ AKTORIŲ VEDYBOS

Pagarsėjusi aktorė Audrey Hepburn ir Broadway aktorius Mel Ferrer susituokė Šveicarijoje. Jaunieji susipažino vaidindami Broadway spektaklyje New Yorke. Audrey Hepburn pagarsėjo eilėje filmų Hollywoode.

Yra daržovių, kurių žalių valgyti negalima, pav. kaliflorai, brokoli ir kt. Tačiau virimas nelygus virimui.

Seimininkės, norėdamos daržovės gardžiai paruošti, kartais nebijo užmušti vitaminus. Verdant daržoves reikia atsiminti, kad geriau druską užberti po to, kai daržovės išvirtos, nes verdant daržoves sūriam vandeny, dalis vitaminų žūva. Verdant žalias daržoves, nedėti sodos, nes soda taip pat pakeičia vitaminų cheminą sudėtį. Vandens reikia vartoti galimai mažiau ir daržovės virti galimai trumpiau. Kuo mažiau daržovės viramos gauna oro, vandens ir ugnies, tuo jos yra maistingesnės.

GRAŽIAUSIA KAMBARIO VIETA

Daugely namų yra židiniai (fireplaces). Jie yra nekurenami, ir pastatyti buvo tik dėl gražumo, dėl dekoracijos. Kūrenamas ar nekurenamas židinys gali būti gražiausia kambario vieta, jei tik jis tinkamai dekoruotas.

Priprasta yra ant židinio statyti fotografijas, laikrodžius ir visokius niekniekius. Kartais židinių viršus būna taip apkrautas, kad akis židinio nepastebi tarp visokių niekniekių, kurie paprastai būna dulkėti. Toks židinio apstatymas yra negražus, perkrautas ir duoda seimininkei bereikalingo darbo, nes ant mažų stovėlių ir kitų "puošmenų" prisirenka dulkių.

Pirma gero skonio taisyklė sako, kad nereikia nieko perkrauti. Židiny tuomet bus gražus, kai ant jo bus tik pora dalykėlių. Žalias, nusiųres vijoklis gražiam vazonėly, gražios skadikės ir kokia nors įdomi stovėlėlė—tai pilnai pakanka pastatyti ant židinio. Viršum pakabinti didelį gražų veidrodį. Jeigu ant sienos priešais židinį kabo gražus paveikslas, tai susidarys ypač gražus įspūdis. Tokį židinį lengva užlaikyti švarų ir jis bus malonus akiai.

Dirbtinę gumą Amerikoje tepdavo dirbti 1942 metais.

aštuonis metus. Tą begalę dienų ir naktų ji išgulėjo vienoje padėtyje, ant nugarytės, negalėdama pakelti nei galvutės, nei rankų, nei kojų; miegodama, valgydama, verkdamas ir su viltimi laukdamas savo kancios galo vis toje pačioje padėtyje.

Ji vos trylikos metų, o jų aštuoni praleisti gipse! Visą vaikystę, visas krūstivimas, bėgiojimas, žaidimas—vis toje pačioje surakinatoje padėtyje. Ir kiek skausmo reikia pakęsti. Bet Vandutė kantri. Nekritusi neviltin, ji uoliai mokosi, ir jau gerai lietuviškai skaito, rašo, skaičiuoja.

Yra vilties, kad Vandutė, jei ji galėtų pasinaudoti įvairiais specialiais, moderniais gydymo metodais, pagytų. Tačiau tam reikalinga daug lėšų—apie 2,000 markių (apie \$500), o pinigų jos nuolatinių rūpesčių, būdėjimo ir skausmo išvarginti tėvai neturi.

Todėl ir kreipiamės į dosniąją Amerikos lietuvių visuomenę, tikėdamiesi sužadinti visų lietuvių gailėstinumo jausmus. Mes esame tikri, kad nė vienas lietuvis negalės atstumti to kenčiančio vaiko prašymo. Visas Vandutei skirtas aukas siųskite Balfui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Balfas, kartu su aukotojų pavardėmis ir adresais, pasiųs Vandutės tėveliams į Vokietiją.

Balfo Centro Valdyba.

DĖMESIO ŠEIMININKĖM!

Kurios šeiminkės moka namuose pagaminti vašką grindims (paste wax), būkit geros parašyti į Moterų Skyrių, kaip gaminti. Aš labai norėčiau pasigaminti tokią pastą pati.

—P. M.

Nashua, N. H.

ŠEIMININKĖMS

Greitas Desertas iš Aprikosų

Paimti nunokusius šviežius aprikosus ir sutarkuoti su stambia tarka, kad pasidarytų kvorta košės. Nupirkti vanilės ice cream'o ir plaktos grietinėlės.

Kai tuos tris dalykus turit, paimkit augstus stiklus (10-12 colių) ir į kiekvieną stiklą dėkit po du šaukštus aprikosų košės, tada šaukštą ice cream'o, vėl košės, ir taip kartokit, kol stiklai bus pilni. Ant viršaus uždėkit plaktos grietinėlės ir trupučių kapotų saldžių migdolų arba riešutų.

Karštomis dienomis labai skanus desertas ir galima padaryti per kelias minutes.

Amerikoj gyventojų skaičius kasdien padidėja 7,000 galvų. Po 20 metų reikės atrasti darbo dar 20 milijonų.

VANDUTĖ LINGYTĖ

Ji yra 13 metų, o jau 8 metus išgulėjo Vokietijoje gipso lovelėje. Padėkime jai gydytis!

STEFANJA PALTANAVICIENE:

Atsiminimai

(Magdūtės Jaunystė Lietuvoje)

(Tęsinys)

Miesto turgavietė per jomarkus būdavo labai triukšminga. Privedavo kaimiečiai arklių, karvių, kiaulių, pristatydavo vežimus visokių gėrybių, maisto, audeklų, puodų, puodynų, pintinių ragazių, dūdų, švilpynių, visokių padargų ir pabūklų. Ant stalų būdavo sukrauti pyragai, baronkos, saldainiai—vaikams lauktuvės iš jomarko.

Prie visų tų prekių sukinėjosi žmonės, perkupčiai, čigonai ir miestiečiai. Vieni perka, kiti dera, tretį žiūri. Visi eidavo jomarkan jeigu ne pirkt, tai nors pasižiūrėt arba pažįstamų susitikt. Nevesdavo tikrai vaikų, nes buvo pavojinga, kad arkliai nesumindžiotų.

Pabaigę turgų, kaimiečiai eidavo į karčiamas magaryčių išsigerti arba į arbatines išgerti arbatos su pragais. Paskui išsiskirstydavo, miestas ištuštėdavo, vien krūvos mėslo pasilikdavo gatvėse. Paryčiais namų savininkai gatves šluodavo ir valydavo.

Siaip jau užmigęs miestelis subruzdavo vasaros metu, kada atsidadydavo Birštono kurortas.

Birštonas, pagarsėjęs savo mineralinio vandens šaltiniais, randasi kitoje Nemuno pusėje, 5 kilometrai nuo Prienų. Pašto kelias veda į miestelį. Prie kranto, miestelio vidury, yra gražus kalnuotas parkas. Parke šaltiniai sūraus vandens. Du viešbučiai vasarotojams, vieta gydytojui ir maudynės ligoniams. Daugiausiai Birštone gydėsi nuo reumatizmo ir panašių ligų.

Buvo Birštone svetainė šokiams, koncertams ir kitokioms pramogoms. Orkestras grojo parke per visą sezoną, rytais ir vakarais. Pačiam parke būdavo išnuomuojuama daug vasarnamių. Šalia parko bažnyčia, toliau staciatiškių cerkvė, paštas, aptieka, kelios krautuvės ir vietinių gyventojų namai.

Birštonas negalėjo lygintis su pagarsėjusiais Europoje kurortais, bet tyras oras, gražios apylinkės, kalnai ir vanduo sutekdavo malonaus poilsio ligoniams ir sveikiems.

Vasarai pasibaigus, visi išvažinėdavo iš Birštono visai žiemai, nieko nelikdavo, vien sniegas ir tyla. Užmirštas kampelis ligi kitos vasaros.

Žemė apie Prienus nelabai derlinga, daugiausiai smiltynai ir molis. Ukiai netokie gražūs kaip apie Mariampolę arba Paprūse, kur beveik visur juodžemis ir durpės. Geriausia žemė apie Prienus priklausė dvaram, o ūkininkai gana skurdžiai gyveno. Jie neišsigalėdavo leisti savo vaikus į mokyklas. Tik turtingesni ūkininkai leisdavo savo sūnus į kunigus ar į mokytojus, o toliau nesiekdavo. Užtat ir lietuviybė Prienuose ir apylinkėse sparčiai nesiplėtė.

Miestiečiai buvo sulenkę; lietuvių kalba buvo vartojama tik bažnyčioje, turgavietėje ir trobelėse toliau nuo vidurmišcio.

Iš lietuvių patriotų atsimeu vieną. Dešimts verstų nuo Prienų yra kaimas Ingavangis. Buvo ten mokykla, kurioj mokytojavo jaunas lietuvis Juozas Kaunas. Pasižymėjo tuo, kad niekuomet nekalbėdavo lenkiškai, tik lietuviškai. Sakydavo, kad nemoka. Jau kaip miesto panelės bandė jį išmokyti "kultūringos" kalbos, bet nesimė ir tiek. Apšaukė jį užsispyrėliu ir galų gale paliko ramybėje.

Tas užsispyrimas nepridavė jam populiarumo. Net ir miesto žydėliai su panieka į jį žiūrėdavo, nes juodus drabužius dėvėjo, o lenkų kalbos nemokėjo.

Girdėjau, kaip žydas pramonininkas vadino jį "kiaulium." Rodos, koks tam žmogui skirtumas, kaip kas kalba, bet visi sekė madą.

Neturėjom ir mudvi su sesute iš kur pasisemt lietuviškos dvasios, kaip tik iš Nemuno bangų. O gal tos ramios Nemuno bangos ir turėjo kokią įtaką mano jaunai sielai, nes lemta man buvo suprasti, kad negaliu skirtis nuo savo tautos ir nuo kalbos, kurią ta tauta per šimtmečius vartojo.

Atsimenu, man teko perskaityti vieną knygėlę apie Lietuvos praeitį, seną tikybą, apie krėvę, vaidilutes ir senovės papročius. Knygėlė buvo nedidelė, parašyta lenkų kalba, dabar nei jos pavadinimo, nei autoriaus neatsimenu, tačiau ji man padarė gilų įspūdį. Mąsčiau apie tą senovės Lietuvą ir mėginau mintyse atkurti savo tėvynę anais laikais, kurie taip skyrėsi nuo dabartinių.

Tose svajonėse buvau taip laiminga, kaip radusi šaltinį tyro, nesudrumsto vandens. Niekam savo jausmų nepasakojau, nes nesitikėjau iš niekur pritarimo savo patriotiskam entuziazmui.

Esant Prienuose, man teko susirašinėti su Mykolu Paltanavičium, kuris mokinosi Prienuose ir prieš kelis metus buvo iškeliavęs su savo tėvu į Ameriką. Jo laiške, pilni gražių minčių ir tėvynės meilės, sustiprino ir palaikė many lietuvišką dvasią. Laiškai tie sekė mane visur, kur tik mano gyvenimo kelias vedė.

(Bus daugiau)

RENGIASI MINĖTI 100 METŲ SUKAKTUVES

Frank Morris iš Butler, Pa., šio mėnesio 18 d. minės savo 100 metų sukaktuves. Jis rodo žmonai, kuri yra 82 metų, kokį patiekalą jis pagamins savo sukaktuvėms atžymėti. Jo žmona, žinoma, ruošiasi kepti pyragą. Kartu su 100 metų sukaktuvėmis seni žmonės minės ir jų 60 metų vedynio gyvenimo sukaktuves, todėl bus dviguba puota.

Iš Plataus Pasaulio

FILIPINŲ KINAI

Visose pietryčių Azijos šalyse gyvena apie 10,000,000 kiniečių, kurie naujai atgavusioms nepriklausomybės šalims sudaro nemažą galvosūkio. Filipinų respublika nutarė padaryti kiniečių sąrašą salose. Spėjama, kad jų ten esama 6,000,000 ir daug jų palaiko labai gyvus ryšius su Kinija.

TERORAS TUNISE ATGIJO

Prancūzai vėl įvedė karo stovį Tunise, kur atsinaujino teroras prieš prancūzus kolonistus ir prieš prancūzams draugiškus arabus. Derybos Paryžiuje vis dar vedamos dėl suteikimo Tunisui plačios vidaus autonomijos, bet arabų teroristai nesutinka padėti ginklų.

VOKIEČIŲ BĖGLIAI

Kas mėnuo iš rytinės Vokietijos nuo bolševikų bėga į vakarinę Vokietiją apie 20,000 vokiečių. Nuo 1950 metų jau 1,800,000 vokiečių yra pabėgusių iš rytų į vakarus. Jų tarpe yra 15 parlamento narių, 5 ministrai, 30 aukštųjų valdininkų ir galybė policininkų. Dabar daug atbėga darbininkų iš urano kasyklų.

DR. HEWLET JOHNSON

Anglijos "raudonasis dekanas" Dr. Hewlet Johnson liudijo Amerikos ambasadoje Londone ir sakė, nesąs ir niekada nebuvo komunistų partijos narys. Bet savo raštais ir kalbomis tas aukštasis bažnyčios pareigūnas yra atlikęs bolševikams ir Rusijai didelius patarnavimus.

INDIJA "KETVIRTA GALYBĖ"

Indijos ministerių pirmininkas Jawaharlal Nehru, kalbėdamas parlamente apie Indijos užsienio politiką, sakė, kad Indija "ašikiai yra ketvirtoji pasaulio valstybė," po Amerikos, Rusijos ir Kinijos. Bet Indijos premjeras nereikalauja Indijai nuolatinės vietos JT saugumo taryboje.

TRIESTO KLAUSIMAS

Italija jau siūnia vieną savo kariuomenės diviziją iš Bologna miesto į šiaurę prie Triesto. Ta divizija, vadinama "Triesto divizija," yra numatyta įvesti į Triesto miestą, kaip tik bus baigta susitarti su Jugoslavija dėl Triesto klausimo išspindimo. Tokio susitarimo laukiamą kasdien.

Lietuviai Užsieniuose

BRAZILIJA

Mirė Kazimieras Mačiulaitis

"Zinios" išeinančios Sao Paulo mieste, praneša, kad liepos 22 d. mirė 76 metų amžiaus Kazimieras Mačiulaitis, kilęs iš Selemos Būdų kaimo, Sasnavos valsčiaus. Velionis buvęs pažangus žmogus, 1905 metais veikliai dalyvavęs socialdemokratų eilėse kovoje dėl laisvės ir už tai buvęs kalintas Suvalkų kalėjime. Į Braziliją jis buvo atvykęs 1927 metais. Ir čia gyvendamas jis skaitęs Amerikos ir vietos pažangiąją spaudą, sielojęs tėvynės karčių likimu ir svajojęs bent amžinam poilsiui sugrįžti į mieliją Suvalkų žemę.

Velionis palikęs nuliūdusią žmoną, dukteris Mariją Sakalauskiene ir Juliją Skistimienę ir sūnus Joną ir Kazimierą.

ANGLIJA

Lengvai Apsidirbo

"Keleivis" Nr. 35 aš pasirašiau šį tą iš Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos skyrių atstovų suvaži-

vimo. Parašiau taip, kaip jis man atrodė. "Britanijos Lietuvių" Plunksnagraužis išspausdino to aprašymo ilgą ištrauką ir nenurodęs, kas buvo parašyta neteislingai, iškilmingai pareiškė: tai šmeižtas ir tiek. Žinoma, taip lengviausia apsidirbti su kitaip manančiais, bet rimti žmonės taip nedaro, nes jie žino, kad iš to nėra naudos.

Jei "Europos Lietuvių" Plunksnagraužis būtų tikras demokratas, o ne toks, koks jis yra, tai jis suprastų, kad ir Senkaus ir Zakevičiaus reikštas mintis kiekvienas turi teisę savaip vertinti, bet "demokratui" Plunksnagraužiui tas neįkandama ir todėl jis tepajėgia šaukti "šmeižtas," širdyje gailėdamasis neturįs priemonių laisvo krašto spaudai užčiupti burną įvykius vertinti taip, kaip ji juos supranta.

Plunksnagraužis sako, kad aš pranešu "Keleivui" tik tą, ką nugirstu pritykojęs prie rakto skylutės. Ponuli, atsimink seną posakį: "Kuo pats kvep, tuo ir kitus tep." Nematuo kitų savo netikusių mastu. Aš prie rakto skylutę nelandau. Laisvos spaudos žmonės turi tikresnių būdų žinioms gauti.

Baigdamas turiu priminti "Europos Lietuvių" redaktoriams, kad jie pamiršo redaguoti Europos lietuvių bendruomenę skirtą laikraštį (bent taip yra skelbiama). Jei jis tikrai skelbiamas visiems Europos lietuviams, tai jo redaktorius turėtų žinoti, kad jie nėra vieno kurlalio, kad jų tarpe yra įvairiai galvojančių ir kad laikraštį pasireikšti visi jie turi lygias teises, o ne tik Plunksnagraužis ir jo vienminčiai.

Tamošiūs Tarka.

Lietuviai Sveikino Darbiečių Kongresą

Didžiosios Britanijos Darbo Partijos kongresas, kuris vyko Scarborough, sveikino ir lietuvių socialdemokratų. A. Zamžickas prieš kongresą lankėsi partijos vyriausiosios būstinės ir per tarptautinio skyriaus pareigūną Ericsoną įteikė raštu surašytą sveikinimą, kuriame primenama, kad mūsų tėvynė, komunistų pavergta, kencia ir laukia išlaisvinimo.

AUSTRALIJA

Isteigta Penktoji Mokykla

Mokytojo A. Krauzo rūpesčiu Altonoje, Melbourne priemiesty, įsteigta penktoji savaitgalio mokykla. Mokyklai vadovauja senas mokytojas Liūdas Malakūnas.

Naudoja Visokius Būdus

Australijos Lietuvių Kultūros Fondo valdyba visokiems būdais rūpinasi, kad ypač jaunoji karta daugiau žinių įgytų apie Lietuvą.

Tuo tikslu ji įsteigė korespondencinius lituanistikos kursus. Juose bus dėstoma lietuvių kalba, lietuvių literatūros istorija, Lietuvos geografija, istorija ir tt.

Kursų vadovas Albertas Zubras.

Melbourne studijuojantieji lietuvių studentai nutarė išsparengti įsijungti į visą korespondencinį lituanistikos dalykų kursą. Tai pagirtinas Melbourne jaunųjų pasiryžimas. Jį sekti turėtų visi.

SUSEKĖ MERGAITES ŽMOGŽUDŽIUS

Liepos mėnesį Floridoje nežinomi piktadariai nužudė jaunutę 7 metų mergaitę iš Baltimore, Md., Judith Ann Roberts. Kairėje mergaitės tėvas. Dabar skelbiama, kad policija jau turi susekusi žmogžudžių pėdsakus ir jie greit bus suimti.

Laiškas iš Anglijos

Socialistų Internacionalo Sukaktis

Socialistų Internacionalas šių metų rugsėjo 28 dieną atšventė savo veiklos 90 metų sukaktį.

Sukakties proga buvo uždėtas vainikas ant Karolio Markso kapo, dalyvaujant Internacionalui priklausančių partijų atstovams ir Azijos socialistinių partijų svečiams.

Diena, nors ir rudens, bet buvo pavyzdinai graži ir šilta. Minėjimas turėjo prasidėti 11:30 val., bet jau 10 val. prie kapu vartų rinkosi minėjimo dalyviai.

Kapinės, kuriose atsigulė K. Marksas, yra Londone, puikioje parko ir medžių supančioje Highgate pašlaitėje.

Susirinkus prie kapu dalyviams, 11:30 val. pajudėjome link K. Markso kapo—su prieky einančiais Internacionalo vadais, nešančiais puikų, raudonų rožių, su raudonu kaspiniu perjuostą, vainiką.

Per kapus einant, mintimis stengiausi atspėti Markso kapą, bet nusivyliau, nepaspaėjau ir, sustojęs prie keleto kapų, turėjau gerokai permesti akimis visus čia esančius kapus, iki šių atskyrčiau tik iš užrašo. Kapas toks kuklus, kaip ir pats K. Marksas; jis ir po mirties atsigulė amžinam poilsiui tarp tų, už kuriuos dirbo ir kovojo visą savo gyvenimą.

Vainiką ant kapo uždėjo ir ilgą turiningą kalbą pasakė Camille Huysman. Štai trumputė jos ištrauka: "Persiformavus iš feodalinės ūkio sistemos į kapitalistinį ūkį, žmonijos skurdas nebuvo sumažintas. Nedaug tepadėjo ir prancūzų revoliucija, kadangi neturėjo socialistiniai ūkį pertvarkyti stiprių formų. Bet štai iškyla stipraus proto ir toli permatanti asmenybė Karolis Marksas, kuris duoda žmonijai naują ekonominio persitvarkymo turinį; tas turinys tilpo jo sukurtos socialistinio ūkio pavidale—'Kapitalas'. Tas turinys davė ir pamatą, ant kurio susiformavo iš palaidų socialistiškai galvojančių sluoksnių organizuotas socialistinis judėjimas, kurį mes šiandien tęsiame.

"Socialistinis darbininkų judėjimas pakėlė daug smūgių; pirmojo pasaulinio karo eigoje įvykusi Rusijos revoliucija darbo klasės pergale sulaužė komunistinis, tik jėgą pripažįstantis dienu.

kumštis; iškreipė tikruosius socializmo idealus ir, statydamas medžiagą aukščiau už žmogų, išniekino žmogui priklausiančias elementariausias laisves. Nemažiau žalos pridarė Europoje nacizmo ir fašizmo diktatūrų siautėjimas. Bet po šio karo socialistinis judėjimas išėjo stipresnis kaip niekuomet nėra buvęs. Ir pati socialistinė veikla jau nesiriboja tik Europos ir Amerikos kontinentais, kaip kad buvo prieš antrąjį pasaulinį karą, bet plinta po visą žemės rutulį, o ypatingai socialistinė idėja smarkiai plečiasi Azijos žemyne. Tas rodo, kad mes neapvyliam žmonijos ir, eidami tuo keliu, kurį Marksas nurodė, mes išpildysime ir jo norą. O jis troško išlaisvinti žmoniją iš skurdo ir karų.

"Pats demokratinio socializmo principų įgyvendinimas turi vykti atsižvelgiant į laiką, vietą ir krašto tradicijas; kas naudinga—priimti, kas priešinga—pakeisti. Šituo keliu eidami, mes sutruškinsime antagonizmą ir išiesime su pergale žmonijos naudai."

Po iškilnių dar ilgai tęsėsi nuosirdūs pokalbiai ir nenuorai skirstėmės namo.

K. Tamošiūnas.

Ten Reikalingi Ne Tikrai Jauni

Tarybų Sąjungoje vykdomas didelis užsimojimas—išnaudoti Sibirą, išplėsti ten šiemet keliolika milijonų hektarų plėšimų, o 1956 metais jau užplanuota išplėsti net 75 milijonai hektarų, tai yra gerokai didesnę plotą negu Teksaso valstija.

Ar tas planas pavyks, niekas negali pasakyti, bet sumanymas yra didelis ir jau vykdomas bei atodairos. Lengva suprasti, kodėl ir iš Lietuvos ten varomi jaunuoliai, vežamos įvairios žemės ūkio ir kitokios mašinos, nors jų ir čia trūksta.

Bet vieno jaunimo, pasirodo, nepakanka. Komunistų vadai pradėjo barabanyti, kad "kelias į rytus pramintas," kad ten reikalinga įsijungti labiau patyrusius kolūkiečius, ir kad reik daugiau dirbti. Į padanges keliamas vieno kolūkio nutašymas: kiekvienas vyras per metus turi dirbti kolūky ne mažiau kaip 300 dienų, o moteris ne mažiau kaip 200 dienų.

Taigi, galime būti tikri, kad ir iš mūsų tėvynės dar dideli būriai tautiečių gaus keliauti Sibiro plėšimų plėti, "naują šviesų gyvenimą kurti" už Uralo kalnų—Sibire, Kazakstane, ir ten savo kaulus palikti.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse tėra 6% viso pasaulio dirbamos žemės, o čia pagaminama mėsos 45%, kornų 65% ir tokia pat didelė dalis kitų maisto produktų.

STATEMENT OF THE Ownership, Management, Etc.

Required By The Act of Congress of August 24, 1912, OF KELEIVIS (Lithuanian Weekly). Published weekly at Boston, Mass., Suffolk County, for October 6, 1954.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared John L. Januskis, who having taken duly sworn according to law, deposes and says that he is the Proprietor, Owner, and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management and if a debt paper, the circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regulations printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor and business managers are:

Publisher—Keleivis Publishing Co., 636 Broadway, So. Boston, Mass. Editor—Jackus Sonda, 608 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Managing Editor—Jackus Sonda, 608 E. 7th St., So. Boston, Mass. Business Manager—John L. Januskis, 632 E. Broadway, So. Boston, Mass.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address as well as those of each individual member must be given.)

Keleivis Publishing Co.

Trustees:

William V. Anesta, 8 Mayhew St., Dorchester, Mass.

Paul A. Brazaitis, 35 Kennerly Rd., Dorchester, Mass.

John L. Januskis, 632 Broadway, So. Boston, Mass.

Napoleon Jonuska, 15 Cotton St., Roslindale, Mass.

Stanley Michelson, 11 Squantum St., E. Milton, Mass.

John A. Yankauskas, 546 Broadway, So. Boston, Mass.

Frank N. Raman, 1118 Washington St., Norwood, Mass.

Stephen Strazdas, 608 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Anthony Waleiko, 386-A Great Rd., Bedford, Mass.

The above trustees act for the Lithuanian Social Democratic Federation of America, a corporation duly organized and existing according to the laws of the State of New Jersey.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the corporation, but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the corporation as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the corporation as such, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and that this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed through the mail or otherwise to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 6,423.

(Signed) John L. Januskis, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 29th day of September, 1954.

Greta Dahlgren Rull, Notary Public.

My commission expires Dec. 14, 1956.

SVEIKATA TURTAS

Sveikata brangiausias turtas pasaulyje, be sveikatos nemeli nei gyventi. Jeigu jūs kankina reumatiniai skausmai prieš oro permaitą, jaučiat duslius, rankų, kojų sustingimą, nuovargį, saltą—tuoju nieko netaikant įsigyk DEKSNIO GALINGOS MOSTIES. Ji sudaryta iš daug skirtingų elementų iš tolimų kraštų švietimo. Ji mums turi savyje galingą silumą, galiną išdaryti sunaikinti mirties skausmus.

Sena ir teisinga patarlė sako: kas tepa tas ir vaizuoja. Tai jeigu norit važiuoti, tai tepkit ir vėl tepkit su Deksnio Galinga Mostim.

Pasarga: Neimkit jokių kitų patalynių, visada reikalaukit ir žinokit, kad ant dėžutės būtų užrašyta: DEKSNIS OINTMENT. Taip aplaiškysit tikrai Deksnis Ointment.

Stebėtinai greitai prasalins minėtus skausmus. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00; pinigų taupymo ekstra dėžutė 16 oz. \$5.00.

Užtikrinam pasekmes ar jūsų pinigų grąžinam.

DEKSNIS PRODUCTS

P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Parsiduoda Vaistų Išdirbystė

Plačiai žinoma tarp lietuvių, lenkų ir kitų tautų; išdirbu visokius medicinius vaistus ir grožio kremą per daug metų, o svarbiausiai tai Deksnio Galingoji Mostis, kuri pati už save kalba savo pasisekimu. Turitū tiksliai padėtos liaskų iš įvairių kraštų, kurie liudija ir dekoja. Tai yra auksinė proga pirkėjui, arba galitė pat partneriui. Galitė būti ir moteris. Tuoju rasykit dėl susitarimo: P. Deksnis, P. O. Box 666, Newark 1, N. J. (40)

Auksinė Proga Greitam Pirkėjui

Du namai, pilnai ir moderniskai įrengti vasarotojams laikyti, prie pat vandenyno, labai gerai einamoji vieta, automatinis šildymas aliejumi, parsiduoda dėl savininko ligos. Yra didelis garažas ir didelė vieta parkinimui. Kreiptis: A. Zalis, 118 Franklin Ave., Seaside Heights, N.J.

Dr. B. Matulionis

Vidau, specialiai plaučių ir širdies ligos. Priima bet kuria diena, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.

Telef. 22, Pascoag, Rhode Island

Adresas: State Sanatorium

Walling Lake, Rhode Island

Astumas: nuo Providence—24 mylios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.,—10 mylių.

PAIESKOJIMAI

Paieskau sesers Marijonos Umanaitės, kilusios iš Balno kaimo, Ervilko valsčiaus. Gyveno 1939 metais Buenos Aires mieste, Argentinoje. Ji pati ar kas ją žino malonė, kit parašyti man: P. K. 93, Willow St., Lawrence, Mass., U.S.A.

Paieskau Malavėnų kaimynų Juozo Skirkos ir Stanislovo Vasiliausko. Jie patys ar juos žinantieji atsiliekit adresu: (40)

1931 Trilikauskas

Ona El. Sereva

Pasadena 3, Calif.

(Seniau buvo klaidingai padojtas numeris 1938, o turi būti 1983.)

APSIVEDIMAI

Esu 67 metų amžiaus. Norėčiau susipažinti su gero būdo moterim, kuri nori ramaus gyvenimo, ne esančios, kaip 55 metų. Smulkiau susirąšysime laišku. Rasykit: Mr. A. Mikalauskas, 4 Everett St., Nashua, N. H. (42)

Esu vienas. Paieskau gyvenimo draugės, tarp 5 ir 6 metų amžiaus, kuri norėtų gyventi ramiai kaime. Prašau rasyti, plačiau paaiškinsiu laišku:

Dr. S. A. Wolf

R. D. 2, Milton Russia Rd.

Oak Ridge, N. J.

NERVINE

Alexander's Nervine, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra milijonų stiprių ir brangiųjų šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimo, galvos skaudėjimo, kvėpavimo, isterijos, rūpestio, susikirtimo, miegimo, karščiavimo, išgąsčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja \$5.00 svarus. Už \$2.00 priimtiname 5 uncijas. 1 Kanada \$2.25

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway

South Boston 27, Mass.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBES DARBĄ PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvių išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvą ateitį.

LIETUVYBES SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite proga.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės jums ir jusų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praetyje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

MES ATLIEKAM ...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO-KORČIUKIŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAISKŲ SU ANTGAVALAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILJETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivis" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

LĖKTUVO NELAIMĖJ ZUVO KAP. J. YANKUS

Rugsėjo 29 d. Meksikos įlankoje (Gulf) žuvo kapitonas Jonas Yankus, 31 metų amžiaus, mūsų laikraščio skaitytojo Vinco Yankaus, iš Hyde Park, Mass., sūnus. Kapitono Yankaus vairuojamas lėktuvas didelį lietaus audrą įkrito į jūrą ir tik vėliau narai ištraukė jį iš jūros.

Kapitonas Jonas Yankus įstojo į karo aviaciją 1942 metais būdamas 19 metų amžiaus ir tarnavo marinių aviacijoje visą laiką. Jis dalyvavo Korejos kare ir už pasižymėjimus mūšiuose buvo apdovanotas medaliais ir aukso žvaigžde. Grįžęs iš Korejos kap. Yankus tarnavo Kingsvill, Texas, marinių oro bazėje. Ten gyvena ir jo žmona Madeline.

Jaunas karys palieka nuiludime tėvą Vincą Yankų, 947 Rivert St., Hyde Park, Mass., ir dvi seseris, Mrs. Anne Campellis, Hyde Park, ir Mrs. Anelė Rubin, W. Virginia valstijoje. Jo motina Ona Valatkiūtė-Yankienė mirė 1944 metais.

Neseniai velionies tėvas užėjo į mūsų laikraščio užėjimą ir nupirko savo sūnui lietuvišką gramatiką. Sakė, medžiaginių nuostolių 2, nesūnus rašo lietuviškai, bet abejoja, ar jo rašoma taisyklų, todėl nori pastu dijuoti lietuvišką gramatiką, prašyme ar pareigūnams 2, ką, kad geriau galėtų su savimi susirašinėti savąja lietuviška kalba.

Draugui Vincui Yankui ir taip nusižengus, išskyrus su jo dukterimis reikiame širtojo nusižengimus, 1. dingos užuojautos dėl jį ir Skaiciai reikiama taškus, kuvisą šeimą ištikusios nelaimės.

Išaina "Darbo" Nr. 3

Šios savaitės gaile išaina naujas įdomus "Darbo" numeris. Be kitų straipsnių, jame rasite: Ar tarptautinė padėtis rimta, Jungtis ar nesijungti (su kitomis Baltijos valstybėmis), Kaip komunistai rašo Lietuvos istoriją, Čingischanas ir vandenilio bomba, po 1926 metų gruodžio 17 d. perversmo įvykusio seimo nepaprasto posėdžio stenografinis aprašymas ir tt. Numerio kaina 25c, metinė prenumerata \$1.

Kiek Balfas Surinko

Balfas rugsėjo 25 d. rinkliavoje surinko \$1,628.76. Kitame numery išpausdinsime, kiek kas surinko ir auchojo.

Vyrų Choras į Chicago

Bostono Lietuvių Vyrų Choras yra pakviestas vasario mėnesį atvykti į Chicago ir dainuoti "Draugo" rengiamame koncerte.

Pagerbė Dr. Budreckį

Spalio 2 d. Montello-Brocktono lietuvių visuomenės pagerbė jiems daug nusipelnusį daktarą Budreckį jaukiu pobūviu.

A. Kuprevičiaus koncertui

kuris įvyks spalio 10 d., 3 val. po pietu. So. Bostono High School, Thomas Park, bilietų galima gauti Minkų (502 Broadway) ir Vakauzų (53 I St.) krautuvėse.

ATSTATĖ SENIAUSIĄ GELEŽIES DIRBTUVĘ

Saugus miestely atstatyta prieš 300 metų (1646-1670 metais), tai yra vos po poros dešimčių metų čia pirmiesiems ateiviams išsikėlus, veikusi geležies dirbtuvė. Anuomet tai buvo geriausia tos rūšies dirbtuvė. Atstatyti ją tokią, kokia ji anuomet buvo, kaštavo apie pusantro milijono dolerių. Šiandien ji, aišku, tėra tik įdomus istorinis paminklas.

Mass. Automobilių Vairuotojams Žinotina

Massachusetts valstijos automobilių vairuotojai turėtų žinoti, kad ir šiais atvejais jie yra baudžiami:

Nesustojus prieš akla žmogų 4, pavogus motorinę susisiekimo priemonę 4, paskolinus leidimą 4, panaudojus automobilį vagystei įvykdyti 4, pasinaudojus automobiliu be leidimo 4, nesustojus prieš mokyklų busą 3, mėginus pavogti automobilį 2, nekrepus dėmesio į sustojimo ženklą 2, nesekus šviesinių ženklų pasikeitimo 2, nesumažinus greičio pėsčiam praeiti 2, įstaigą ir nupirko savo sūnui lietuvišką gramatiką. Sakė, medžiaginių nuostolių 2, nesūnus rašo lietuviškai, bet abejoja, ar jo rašoma taisyklų, todėl nori pastu dijuoti lietuvišką gramatiką, prašyme ar pareigūnams 2, ką, kad geriau galėtų su savimi susirašinėti savąja lietuviška kalba.

Draugui Vincui Yankui ir taip nusižengus, išskyrus su jo dukterimis reikiame širtojo nusižengimus, 1. dingos užuojautos dėl jį ir Skaiciai reikiama taškus, kuvisą šeimą ištikusios nelaimės.

Saugos Bostoną

Lincoln, Mass., pradėti statyti požeminiai įrengimai, skirti Bostonui ginti, jei kada priešo lėktuvai mėgintų jį pulti. Tai bus įrengimai ypatingai taikiems pabūklams. Tokių įrengimų aplink Bostoną numatyta pastatyti bent 12.

Gyvename Bepročių Rojuje

CIO pirmininkas Walter Reuther, kalbėdamas gumos darbininkų unijos 19-jos konvencijoje, kuri posėdžiavo Bostone, pasakė, kad mes šiuo metu gyvename lyg bepročių rojuje, kuriam sandėliai lūžta nuo atsargų, kainos labai aukštos, o gamyba sumažėjusi, bedarbių mažiausia 5 milijonai, 95% mokestinių palengvinimų tenka korporacijoms ir stambiais mokėtojams ir tik 5% trims ketvirtadaliams visų gyventojų.

Pasak Reuther dabartinės administracijos "didelio biznio maži žmonės" nepajėgia žiūrėti į vyriausybės atsakomybę plačiųjų masių akimis, jie žiūri tik savo siaurų interesų, bet tą padėti lapkričio mėnesio rinkimuose galime pakeisti, jei eisime Maine valstijos rinkimų pėdomis.

Aukos Balfui

Per "Keleivį" K. Paulauskas iš So. Bostono paaukojo \$1, o P. Navazelskis \$1.50.

GRAŽIAI PAGERBĖ KRĖVĖS ATMINTI

Rašytojų Klubas, susirinkęs spalio 2 d. pirmojo po vasaros atostogų susirinkimo, gražiai pagerbė šią vasarą mirusio mūsų didžiojo rašytojo Vinco Krėvės atmintį.

Iš Philadelphia atvykęs dr. V. Maciūnas laikė paskaitą. Dr. Maciūnas ilgokai gyveno kartu viename mieste su Krėve, dažnai su juo matėsi ir kalbėjosi, todėl jis turėjo papasakoti daug tokių dalykų, kurių dar niekur nebuvo skelbta ir kurie įdomūs besidominantiems Krėvės asmeniui ir jo kūrybai.

Aktorės A. Gustaitienės vadovaujamo dramos sambūrio nariai: Jasinskis, Zičkus, Averka, Andrius, Strolia ir Gustaitis Jr. suvaidino mažą sceną iš Krėvės "Ženito"—valsčiaus raštinė, o Baranauškas pasakė Krėvės "Dainą apie arą."

Susirinkimui vadovavo A. Gustaitis, kuris šiemet yra klubo pirmininkas. Gaila, kad į tokį gražų tikslą turintį ir įdomų susirinkimą teatėlio palyginti mažas bostoniečių skaičius. Juk čia yra gana daug mūsų tautiečių, kurie vadina save inteligentais ir kultūringais žmonėmis, todėl, atrodo, jie daugiau turėtų domėtis ir tokiais, kaip čia minimais, parengimais.

Tame pačiame susirinkime buvo išrinktas komitetas, kuris rūpinsis sutelkti iš Krėvės paminklui pastatyti ir jo vardo fondus. Tą komitetą sudaro: rašytojas F. Kirša, A. J. Yokubaitis, B. Mickevičius ir Andrius.

Senas Brookline gyventojas kultūrininkas A. J. Yokubaitis paaukojo \$50 Krėvės paminklui ir \$50 jo vardo fondui. Be to jis Krėvės fondui įteikė dar \$100 kito seno amerikiečio, kuris nenori savo pavardės skelbti. Ž-is.

Negali Atsiminti Pavardės

Brighton Marine Hospital jau desimtus metus guli Mr. X, kuris yra visiškai nustojęs atminties. Jis nieko nepamena, net savo pavardės.

Jį atvežė į ligoninę iš jūrininkų klubo beveik mirštantį. Nieko negalėjo apie jį tada sužinoti, nieko nesužinojo nė per 9 su puse metų. Niekas jo neieško ir niekas jo per visą laiką nelandė ligoninėje. Gydytojai sako, kad nėra vilties jam pasveikti, kad jis ir mirs neišaiskintas, kas jis toks.

Tvarkys Teatro Meno Skyrių

Francis W. Šidlauskas paskirtas Bostono Universiteto teatro meno skyriaus vedėju.

Šidlauskas yra baigęs Yale Universitetą. Bostono kolegijoje jis yra buvęs studentų dramatinės veiklos instruktoriu, Brattle teatro techniniu direktoriu. Jis buvo ir Bostono meno šventės Boston Garden pastatymų vedėjas. Iš pavardės matyti, kad jis yra lietuviškos kilmės, bet ar jis bendradarbiauja su lietuvišiais, nežinau. Vel.

Spalio mėnesį reik duoti patikrinti automobilius ir gauti tam tikrą ženklelį. Vairuojantieji nepatikrintais automobiliais vėliau bus baudžiami.

Massachusetts Kandidatai Svarbiausioms Vietoms

Massachusetts valstijoje lapkričio 2 d. rinkimuose turėsime šiuos kandidatus:

Demokratų gubernatoriaus vietai—Robert F. Murphy, vicegubernatoriaus—James A. Burke, valstijos sekretoriaus—Edward J. Cronin, valstijos izdininko—John Kennedy, valstijos auditoriaus—Thomas J. Buckley, generalinio prokuroro—John F. Collins, JAV senatorius—Foster Furcolo.

Republikonų gubernatoriaus—Christian A. Herter, vicegubernatoriaus—Sumner G. Whittier, valstijos sekretoriaus—Michael J. McCarthy, valstijos izdininko—Augustus G. Means, valstijos auditoriaus—William P. Constantine, generalinio prokuroro—George Fingold, JAV senatorius—Leverett Saltonstall.

Svarbu, Lawrence'iečiams

Lawrence'o Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus ir fondo susirinkimas įvyks spalio 10 d. (sekmadienį), 4 val. po pietu, Lietuvių Piliečių Klube, 41 Berkeley St.

Visi atstovai prašomi būtinai dalyvauti, nes tai bus pirmas po vasaros pertraukos susirinkimas. Sekretorius M. Stakionis.

SANDAROS MOTERŲ KORTŲ VAKARAS

Sandaros Moterų Klubas šį šeštadienį, spalio 9 d., Sandaros patalpose, 124 F. St., So. Bostone, rengia įdomų kortų vakarą (whist vičiū publikos buvo palyptę). Laimėtojai gaus dėti ypatingai garsiais plojgrazių dovanų ir visi bus mais. Ir ne be pagrindo. pavaisinti gardžiais užkan- Ark. Cushing trumpais žodžiais. Pradžia 7 val. vakaro.

KĖSTUČIO DRAUGIJOS POKYLIS SEKMADIENI

Šį sekmadienį, spalio 10 d., 6 val. vakaro, Lietuvių Piliečių Draugijos salėje įvyks LDK Kėstučio Draugijos banketas, į kurį kviečiami visi nariai ir jų bičiuliai. Nė vienas svečias nebus apvilts, nes turės progos įdomiai ir maloniai praleisti vakarą. Bus graži muzika, gardžių valgių ir gėrimų.

Valdyba.

Tikisi Surinkti 6 Milionus

Spalio 24 d. pradeda va- jų Red Feather organizacija. Ji savo labai šakotai veiklai artimui gelbėti Bostone yra pasiryžusi surinkti \$6,500,000.

Šaukia Karo Tarnybon

Dr. V. Kaupis, kuris dabar specializuojasi Hanover, N. H., ligoninėje, gruodžio mėnesio pradžioje šaukiamas atlikti karo tarnybą JAV laivyne. Žinoma, jis ir ten dirbs gydytojo darbą.

Koncertas Cushingo Fondui

Gražioj Hancock salėje spalio 3 d. įvyko Bostono lietuvių pastangomis ir jėgomis ruoštas koncertas arkivyskupo Cushingo fondo naudai. Programą atliko sv. Petro bažnyčios choras, muz. J. Kačinsko vadovaujamas, solistas Stasys Liepas ir iš New Yorko pakviestas pianistas Vytautas Bacevičius.

Tiek Liepas, tiek Bacevičius publikos buvo palyptę. Ir ne be pagrindo. pavaisinti gardžiais užkan- Ark. Cushing trumpais žodžiais padėkojo už paramą jo fondui.

OCT. 12TH BIGGEST SPORTS ATTRACTION! SUFFOLK DOWNS

Šio Spalio 28
\$50,000
Yankee Handicap

- * Daugiau patogumo—15 minučių nuo Bostono MTA traukinių
- * Daugiau vietų—Didžiausias laukas N. Anglijoje.
- * Grandstand mezinimas sildomas ir aptvertas—daugiau parkinimo
- * 9 Reisai Kasdien su Turf Reissais

POST TIME 1:45

PIGIAI VASAROS PROGA

Naujas Tylios Liepsnos Automatiškas Oil Burneris

Pilnai Įtaisytas

Nieko Nereik Įmokėti!
Išsimokėt Per 3 Metus!
Pilnai Garantuotas!

\$250

BAYVIEW HEATING CO.

Tel. GE 6-1204

LINKSMA LIETUVISKA UŽEIGA

CASA LOMA

Ant Melsvo Robins Pond Kranto

Main St., East Bridgewater, Mass., on Route 106

Skanūs Valgiai—Įvairiausi Gėrimai—Pizza

Ideali Vieta Maudytis ir Žuvauti

Šokiams groja 5 asmenų orkestras trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais—didžiausia apylinkė šokių svetainė. Tinkama vieta vestuvėms ir kitokiems renginiams. Dėl susitarimo telefonuoti: BRidgewater 855. Plačiau klausykite WBET radio stotį sekmadieniais 12:30—1 P.M.

Sekmadieniais nuo 3 iki 6:30 groja "Hillbilly Band" Atsilankykite susipažinti. Maloniai kviečia savininkai: Petras Peldzius, Alfonsas Steckis, Povilas Lapėnas Jr.

LIETUVOS AIDŲ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais nuo 12:30 iki 1:00 valandos popiet iš stoties WBET, 1460 klc. Vedėjas: Povilas Lapėnas.

Biznio reikalais kreiptis šiuo adresu:

PAUL LAPENAS

135 Forest Ave., Brockton

Tel. Brockton 8-1632-R

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaudamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDA

Populiariškos Radio Programos

Sekmadienio rytais nuo 11 iki 11:30 iš stoties WHIL, 1430 klc.

Biznio reikalais kreiptis į M. Plutą, 1422 Columbia Rd., So. Boston, tel. SO 8-3657; arba į St. Butkų, 28 Thelma Rd., Dorchester, tel. AV 2-3531.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos lietuvių KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

WBMS, 1090 kilociklų Boston 15, Mass.

Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 po pietu

Visais reikalais kreiptis:

P. VIŠČINIS

31 Bunker Avenue

Brockton 4, Mass.

Tel. Brockton 8-1159-R

PIGIAI PARDUODAMA

Florence firmos aliejaus krosnis (oil burner) 2 kambariam, mažai naudotas. J. Judis, 495 E. 7th St., So. Boston, Mass.

GERA PROGA

Gera proga pigiai įsigyti labai mažai vartotą gerą vaikų lovėlę. F. Judis, 483 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Parduodu

Pigiai parduodu du pečius (juoda aliejinį ir gėsinį), langus (storm windows), duris, įvairius baldus. Kreiptis į K. Paulauskas, 306 West Third St., So. Bostone.

MOTERYS STICERES

Reikia patyrusių moterų sticierių. Geras, pastovus darbas apvalius metus. Pulkus atlyginimas. Kreiptis į

Brody Clothing Co.

44 K Street, So. Bostone.

Telefonas SO 8-3253.

Kambarys Nuomai

206 W. Fifth St., So. Bostone, išnuomojamas furnished kambarys, galima naudotis virtuve, yra karštas vanduo, vonia, šaldytuvas ir kiti patogumai. Apžiūrėjimui skambinkit durų skambutį nuo 8 iki 12 val. ir vakare nuo 9 iki 10 val.

Išnuomojamas Butas

So. Bostone, City Point, nebrangiai išnuomojamas geras butas: kambarys ir virtuvė su baldais ar be baldų vienam ar dviem asmenim. Teirautis 597 E. 7th St., antras aukštas, So. Bostone. Tel. SO 8-2814.

APSIDRAUSK NUO

LIGOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreiptis į:

BRONIS KONTRIM

598 East Broadway

South Boston, Mass.

Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Tai Bent Lempūtė

Praeitą savaitę kelius vakarus General Electric Light bendrovės įmonė Cambridge buvo apšviesta 75,000 vatų lempa. Tai didžiausia lempa pasauly. Ji padirbta elektros pramonės 50 metų sukačiai atžymėti.

EMPIRE WALLPAPER COMPANY

Savininkas Gerald Vareika 135 Emerson St., k. Broadway Didelis pasirinkimas visokių popierių ir "oilcloth" sienoms lipdyti

su didele nuolaida

Atdara nuo 9 iki 6, penktadieniais iki 8 val. vakaro

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: SO 8-1320

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

DORCHESTER, MASS.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna

628 East Broadway

South Boston 27, Mass.

Telefonas SO 8-4148

Benjamin Moore Malvos

Popierios Sienoms

Stiklas Langams

Visokie Reikmenys Namams

Reikmenys Plumberiams

Visokie Geležies Daiktai

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway

SOUTH BOSTON, MASS.

Office Tel. SO 8-0948

Res. 37 ORIOLE STREET

West Roxbury, Mass.

Tel. PA 7-0402-M

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Vartoja vėliausios konstrukcijos

X-RAY Aparatą

Pritaiko Akinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8

534 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.